

DRŽAVNI SVET GRE NAPREJ!

UVODNIK

Mag. Blaž Kavčič, predsednik

Četrty sklic Državnega sveta počasi zaključuje svoj petletni mandat. Za letošnji november so razpisane volitve za peti sklic Državnega sveta za obdobje 2012 – 2017. Ta razpis predstavlja enega izmed dosežkov iztekajočega se mandata, saj je bil letos spomladi zaustavljen do sedaj najbolj zagrizen poskus ukinitve Državnega sveta. Z argumentiranimi javnimi nastopi, s predstavljanjem argumentov različnim političnim odločevalcem, tudi z znanstvenim prispevkom – knjigo Dvodomni parlament dr. Dušana Štrusa, smo uspeli doseči, da predlog ni dobil zadostne podpore v Ustavni komisiji Državnega zbora in ne na ločenem glasovanju o začetku postopka za spremembo Ustave v Državnem zboru. Dobro pri vsem skupaj je to, da smo na osnovi pobude za ukinitve Državnega sveta vendarle dobili priložnost, da svoja stališča javno predstavimo in se soočimo z drugače mislečimi. Proučili smo vse argumente za ukinitve Državnega sveta in jih enega po enega v posebnem dokumentu citirali, strnjeno zavrnilo in dodali obširnejšo utemeljitev vsakega našega stališča. Zagovorniki ukinitve Državnega sveta so ta obširni dokument »spregledali«, in še na zadnjem sestanku Ustavne komisije in na plenarnem zasedanju Državnega zbora ponavljali izhodiščne parole. V ozadju poskusov za ukinitve Državnega sveta ni bilo zaznati stvarnih argumentov, prej nekakšno zaničevanje in smešenje elementov demokratične države z orožji neokonzervativnega, neomaltuzijanskega ideološkega arzenala. V kontekstu baražnega ognja zoper Državni svet je bila tudi medijska gonja ob nakupu nadomestnega vozila. Na koncu se je pokazalo, da tudi nakup nekakšnega »sodobnejšega trabanta« ne bi pomiril histerije, ampak je bila v ozadju logika, da Državni svet sploh ne potrebuje nikakršnega vozila, ker sam Državni svet ni potreben. Da je bil posel izveden zgledno in gospodarno, je bilo potrjeno tudi s strani finančnega ministrstva, s katerim smo proučili možnosti dodatne optimizacije nadomestnega nakupa.

Osebo ves čas podpiram stališče, da mora biti prisoten kritičen in razumen odnos do obstoja in delovanja vseh državnih institucij. Tako kot organizacija gospodarske družbe, ki tudi mora biti izpostavljena dinamičnemu prilaganju spreminjajočim se razmeram na trgu in v okolju. Razmislek o enodomnosti ali dvodomnosti parlamenta je lahko utemeljen. A ob pogledu na sodobne svetovne in evropske gospodarsko-politične megatrende se lahko vprašamo: »Ali je pametno vso, ogromno in izključno moč o odločanju o življenjsko pomembnih vprašanjih prepustiti političnim strankam, ali je morda le bolj razumno, ob nesporni močni vlogi političnih strank v parlamentarni demokraciji, le imeti še subjekt »drugega mnenja«? Odgovor je verjetno jasn in je skladen s priporočili Medparlamentarne unije ZN. Ob tem, ko se zavedamo, da brez političnih strank in zakonodajne moči prvega doma parlamenta ne gre, se zavedamo, da so politične stranke podvržene zakonitostim delovanja političnega »trga«, imperativu uspešnosti na splošnih volitvah vsaki dve leti, če vzamemo v obzir vsedržavno in lokalno raven. Imperativ splošne volilne uspešnosti pa pomeni tudi taktično izogibanje nekaterim

vprašanjem in izpostavljanje drugih vprašanj, oboje ne nujno v javnem interesu. Lahko bi dodali še fenomen »vrtečih vrat«, ki je bolj značilen za večje države in pomeni horizontalno mobilnost kadrov med ključnimi vlogami v gospodarstvu in politiki. In preprosto aktualno vprašanje: »Če bo kandidat za predsednika ZDA za kampanjo zbral 800 milijonov \$, ali bodo morda donatorji imeli v nadaljevanju kakšna pričakovanja od izvoljenega predsednika, ali so prispevke dali zgolj na osnovi dobre volje in patriotstva?« Sodobna parlamentarna demokracija je torej izrazito tržno, finančno naravnana in uravnavana in je še kako pomembno, da ohranjamo in razvijamo kontrolne mehanizme, ki delujejo po drugačni logiki, ki jo na primer lahko predstavlja tudi interesno zastopstvo v primeru Državnega sveta.

Z delovanjem Državnega sveta pa njegovi zagovorniki ne moremo biti v celoti zadovoljni. Morda bi na nekaterih področjih tudi sami lahko postorili več, a glavno ozko grlo do večje vplivnosti Državnega sveta je v odnosu nosilcev realne politične moči, vodstva političnih strank, Državnega zbora, Vlade. Ta odnos je bil veskozi slab, celo ustavno sporen, nespoštljiv. Pri vprašanjih financiranja Državnega sveta, pa tudi pri vprašanjih, ki ne stanejo nič, npr. prisotnosti državnih svetnikov na slavnostnih sejah Državnega zbora. Preveč prostora je dobila pritlenost, premalo smo videli državnstva v preteklih 20-ih letih. V iztekajočem se letu smo državni svetniki, poleg dobrih merljivih rezultatov na področju izpolnjevanja ustavnih pooblastil, dali nekaj pomembnih prispevkov, ki še niso dobili dovolj pozornosti. Že leta 2008 smo koncipirali in v začetku leta 2009 sprejeli dokument Vzroki družbene krize in podali predlog ukrepov, ustanovili smo Svet za inovativno družbo, pred več kot dvema letoma smo opozorili na poslovanje NLB, opozorili na nedorečenost gospodarjenja z državnimi lastniškimi deleži in predlagali boljše rešitve, opozorili smo na slabost ob ustanavljanju AUKN zaradi prevelike podrejenosti strankarski politiki, posredovali smo konkretne predloge Evropskemu parlamentu za ohranjanje delovnih mest v EU, za reguliranje finančnega sektorja in za okrepitev vloge evra itd. Pred letošnjimi poletnimi počitnicami smo sprejeli Resolucijo za izhod Slovenije iz krize. Ta dokument je precej drugačen od znanih lamentacij o krizi in varčevanju, bil je že deležen določene pozornosti, upamo pa lahko, da ga bodo pozorneje pogledali tudi predstavniki Vlade.

IZ VSEBINE:

stran 2-3

Odločilni veto

Zakon o kmetijskih zemljiščih

Zakon o lastninskem preoblikovanju Loterije

Zakon o bančništvu

Zakon o vladi

stran 3

Presoja ocene ustavnosti

Presoja ocene ustavnosti in zakonitosti novele Kazenskega zakonika

stran 3

Zakonodajna pobuda

Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju

stran 7

Gostujoče mnenje

Dr. Borut Ošlaj: O temeljnih pogojih možnosti delovanja pravne države

stran 8-11

Aktualno

20 let Državnega sveta

Resolucija Državnega sveta za izhod iz krize

Spremembe referendumske zakonodaje

stran 12-13

Razprave

Upravljanje – vzrok za globino krize

Aktivno državljanstvo

Pomoč na domu – odziv na demografske spremembe

stran 14-15

Civilna družba

Deseta obletnica Rastoče knjige

Prvi vseslovenski kongres romske civilne družbe

Slovenska demokracija ostaja dvodomna

Državni svet ostaja pomembna vez med zakonodajno vejo oblasti, civilno družbo ter lokalnimi interesi

Poslanci so 18. julija ustavili postopek za spremembo Ustave, potem ko je za ukinitve Državnega sveta glasovalo 41 poslancev, proti pa jih je bilo 37. Predlog za ukinitve je vložila skupina poslancev s prvopodpisanim predsednikom Državlanske liste in Državnega zbora dr. Gregorjem Virantom. Že pred tem je predlog 3. maja zavrnila Ustavna komisija Državnega zbora.

Odločilni veto na novelo Zakona o kmetijskih zemljiščih

Zmanjšanje odškodnin ne more rešiti gospodarstva

Državni svetniki so 3. julija na 38. izredni seji sprejeli odločilni veto na novelo Zakona o kmetijskih zemljiščih. Predlog je v imenu Interesne skupine kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev predstavil Peter Vrisk, državni svetniki pa so predlog z 19 glasovi »za« in 8 »proti« potrdili. Poslanci so o noveli glasovali 20. julija in jo z 49 glasovi ponovno potrdili.

Spremembi zakona so nasprotovali Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, širša stroka in predstavniki civilnih iniciativ. Čeprav odškodnina ne bi smela biti edini instrument zaščite pred pozidavo kmetijskih zemljišč, je bila vse do spremembe zakona edino in tudi dovolj učinkovito orodje za zaščito. Z znižanjem odškodnin se povzroča velika škoda kmetijstvu, še posebej zato, ker so se z lani sprejeto novelo zakona prenehali uporabljati prostorski akti v delu, ki se nanašajo na nadomeščanje kmetijskih zemljišč. Zmanjšanje odškodnine pomeni hitro izgubo najboljših kmetijskih zemljišč in zastoj pri izvajanju kmetijsko zemljiških ukrepov, ki naj bi se financirali večinoma iz sredstev iz naslova odškodnine. Zmanjšanje odškodnin ne more rešiti slovenskega gospodarstva in tudi ne biti razlog za manjši interes po gradnji stanovanjskih hiš, saj po podatkih Statističnega urada RS število dovoljenj za gradnjo upada že od leta 2007.

Zavrnitev novele Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije

Zakon spreminja dobre rešitve, ki jih je pokazala praksa

Državni svetniki so na 38. izredni seji sprejeli odločilni veto na novelo Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije. V imenu predlagatelja, Interesne skupine negospodarskih dejavnosti, je

predlog obrazložil Anton Peršak. Veto je bil izglasovan s 13 glasovi »proti« in 12 glasovom »za«. Poslanci so o noveli ponovno glasovali 20. julija in jo z 51 glasovi »za« in 30 »proti« ponovno potrdili.

Zakon spreminja sestavo Sveta Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji in s tem način predlaganja članov Sveta FŠO, spreminja se nosilec poslovodne funkcije, neutemeljeno se uvajajo novi razlogi za nezdružljivost funkcij ter prenašajo administrativne naloge FŠO na ministrstvo, pristojno za šport. Zakon v osnovi spreminja nekatere dobre rešitve, ki jih je prinesla dosedanja praksa. Bistvena posebnost in kvaliteta dela FŠO je v tem, da sodelujejo predstavniki civilne športne sfere, ki kot uporabniki sredstev najbolje poznajo delo v športu in so zainteresirani za optimalno delitev javnih sredstev, namenjenih za potrebe zelo raznoliškega športnega področja. S spremembami zakona bi država prek Strokovnega sveta Vlade RS za šport dobila vso oblast glede sestave sveta FŠO. V razpravi so državni svetniki opozorili, da gre predvsem za borbo za denar in vpliv na razdeljevanje le-tega. Opozorili so še na težave manjših klubov, ki morajo zagotavljati sredstva za nacionalne športne zveze in težave športnih klubov na lokalnem nivoju.

Zavrnitev veta na Zakon o bančništvu

Po mnenju predlagateljev veta gre za poskus tihe privatizacije NLB

Državni svet je na 37. izredni seji 21. junija sklepal o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu. Predlog za odločilni veto je podpisala skupina svetnikov s prvopodpisanim dr. Andrejem Rusom. Državni svetniki so odločilni veto zavrnili s 14 glasovi proti 13 glasovom.

Po mnenju predlagateljev odločilnega veta zakon ne rešuje problema kapitalske ustreznosti NLB, prav tako ne problema kreditiranja gospodarstva s strani NLB. Gre za poskus tihe privatizacije NLB, ki se jo skuša izpeljati stran od javnosti, kar je tudi v izrecnem nasprotju z določili Zakona o upravljanju kapitalskih naložb, ki za prodajo delnic v državnih podjetjih zahteva soglasje parlamenta. Pobudniki veta so v zahtevi zapisali tudi, da je predlagana sprememba zakona netransparentna, nedomišljena in izredno škodljiva za interese Slovenije. NLB je bila že večkrat predmet saniranja, vanjo je bilo vloženega veliko denarja, a kot je bilo izpostavljeno v razpravi, je vprašanje, kje je denar končal in ali se Vlada dovolj ukvarja s problemom vodenja NLB. Državni svet je v zvezi s tem vprašanjem v preteklosti ravnal odgovorno, in opozarjal na problematiko, nazadnje januarja 2010, ko so svetniki podali opozorila in predloge, ki pa s strani Vlade RS niso bili upoštevani.

Ustavno sodišče na zahtevo Državnega sveta o pristojnostih Državnega zbora v času razpusta

Državni svet je 25. januarja na Ustavno sodišče vložil zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti za pet zakonov, na katere je Državni svet na 35. redni seji 25. oktobra 2011 izglasoval odločilni veto.

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti na zahtevo Državnega sveta Republike Slovenije, na seji 5. aprila 2012 odločilo, da sprejeti zakoni niso v nasprotju z Ustavo. Državni zbor je Zakon o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika, Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku, Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora, Zakon o dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah in Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije že v času, ko je bil razpuščen (21. oktober 2011), na 50. izredni seji 2. novembra 2011, ponovno potrdil. Ustavni sodniki so odločili, da je Državni zbor v času razpusta imel pravico odločati o vetih Državnega sveta. Predsednik Državnega sveta je ob tem izrazil zadovoljstvo, da je Ustavno sodišče razrešilo nekatere dosedanje nejasnosti v zvezi s pojmom razpusta Državnega zbora, kar bo koristilo naši pravni praksi v prihodnje.

Zavrnen veto na Zakon o vladi

Na 36. izredni seji Državnega sveta 1. februarja so svetniki glasovali o predlogu za odločilni veto na novelo Zakona o vladi Republike Slovenije. Veto ni bil sprejet, 12 državnih svetnikov je glasovalo za veto, 19 jih je bilo proti.

Predlog za odločilni veto je predstavil Anton Peršak, zastopnik interesov kulture in športa. Poudaril je, da pomeni ukinitve samostojnega Ministrstva za kulturo marginalizacijo kulture, združevanje kulture z izobraževanjem pa vračanje v preživete koncepte. Proti ukinitvi samostojnega ministrstva je podpisalo peticijo več kot 6 000 posameznikov. Glede razdruževanja resorjev okolja in prostora so svetniki izrazili pomislek, da gre za sistem, ki je tesno povezan in se lahko znotraj enega resorja lažje rešuje probleme, ter predvsem nadzoruje ostale. Z umeščanjem resorja okolja v kmetijski resor, ki je eden hujših onesnaževalcev v prostoru, ni jasno, kako bo znotraj istega ministrstva okolje postavljalo pogoje za delovanje kmetijstvu in drugim onesnaževalcem. Pri selitvi resorja prostora na Ministrstvo za infrastrukturo in prostor pa je bilo za svetnike sporno predvsem, da bo prostor v pristojnosti ministrstva, ki bo izvajalo največje posege v prostor. Nekaj svetnikov je izpostavilo še problem »izginjanja« vladne službe za lokalno samoupravo in razvoj, problematiko prenosa tožilstva v notranje ministrstvo ter preveliko koncentracijo moči v Ministrstvu za infrastrukturo in prostor.

Zakonodajna pobuda na področju zdravstvenega varstva in zavarovanja

Novela bi rešila problem neplačevanja dajatev s področja zdravstvenega zavarovanja

Državni svet je 25. januarja na 43. redni seji obravnaval pobudo za sprejem novele Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Namen predloga novele je zagotoviti večjo doslednost pri izvrševanju obveznosti, ki izhajajo iz zavez za plačilo prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, na podlagi črtanja prvega odstavka 60. člena veljavnega Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki predstavlja zakonsko podlago za določitev meril in pogojev, pod katerimi se določenim zavezanecem za plačilo prispevka za zdravstveno zavarovanje ta lahko zmanjša ali odpiše. Ministrstvo za zdravje je predlog podprlo, saj so predlagane zakonske spremembe skladne s tistimi, ki jih ministrstvo v skladu z načrtovano nadgradnjo zdravstvenega sistema do leta 2020 predvideva na področju zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja. Tudi predstavniki ZZZS so predlog podprli. Na ta način bi se rešilo del problemov, povezanih z neplačevanjem dajatev s področja zdravstvenega zavarovanja, prav tako pa bi to pomenilo posredno opozorilo vsem neplačnikom obveznih dajatev, da je takšno ravnanje nedopustno. Gre za obvezne dajatve, ki bi jih delodajalci in ostali zavezanici za plačilo morali poravnati ne glede na objektivne ali subjektivne okoliščine v katerih se nahajajo.

Pobude in vprašanja državnih svetnikov

Državni svetniki so na Vlado, ministrstva in druge pristojne institucije v prvi polovici leta 2012 naslovili pobude in vprašanja, in sicer vprašanja **mag. Petra Požuna** glede urejenosti statusa SŽ - Železniškega zdravstvenega doma Ljubljana, vprašanja v zvezi z imenovanjem članov Zdravstvenega sveta; vprašanja glede prelivanja javnih sredstev za izvajanje določenih zdravstvenih programov od javnih zavodov k zasebnikom, vprašanja glede koncesij in dovoljenj za opravljanje dejavnosti zasebnih ponudnikov zdravstvenih programov, ki so bili kot ponudniki izbrani na Nacionalnem razpisu Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije za izbor najugodnejših ponudnikov za izvedbo izbranih zdravstvenih programov za leto 2012; vprašanje in predlog **Rastislava Jožeta Revna** o kodah namena plačila v Republiki Sloveniji in predlog, da Banka Slovenije uredi to področje slovenskim potrebam primerno; vprašanja **Marijana Klemenca** o strokovnih podlagah ministrstva za reorganizacijo Šolskega centra Slovenj Gradec in vprašanje glede zagotavljanja finančnih sredstev za nov način izvajanja dežurne zobozdravstvene službe; vprašanja **Draga Ščernjaviča** v zvezi z negospodarnim in zaskrbljujočim delovanjem uprave Vzajemne, d.v.z. v škodo zavarovancev ter zahtevo za dopolnitev odgovora Agencije za zavarovalni nadzor na vprašanja v zvezi z negospodarnim in zaskrbljujočim delovanjem uprave Vzajemne d.v.z. v škodo zavarovancev; vprašanje **Jožeta Koržeta** v zvezi z ureditvijo priključka Dramlje na štajerskem avtocestnem kraku; vprašanje **dr. Zoltana Jana** glede nadzora cen storitev nemenjalnega gospodarstva; vprašanja v zvezi z ugotavljanjem osebne odgovornosti glede odškodnin, ki jih plačuje Republika Slovenija; vprašanje glede izvrševanja Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev; vprašanja **dr. Andreja Rusa** o pomoči SID banke gospodarstvu, izpostavljenosti v primeru slabše gospodarske situacije, zadolženosti ter subvencioniranju zasebnih gospodarskih družb in podjetnikov, glede razdeljenih sredstev za spodbujanje gospodarstva, vprašanja o številu vpisanih mest na visokošolski zavod, koncesijah in financiranju javnih ter zasebnih visokošolskih zavodov, vprašanja glede delovanja Uprave akademije in dodatnavprašanja o delovanju in porabi prihodkov Uprave akademije; poziv Vladi ob obravnavi odgovora ministrstva, pristojnega za promet, na vprašanje Državnega sveta in **Darka Frasa** v zvezi z obnovo poškodovanega državnega cestnega omrežja zaradi gradnje avtocestnega omrežja in železniške infrastrukture; pobudo **Vincenca Otoničarja** glede ukinjanja geodetskih pisarn, vprašanja **Jožeta Mihelčiča** glede raziskovanja konjereje.

Slovesnost pri Ruski kapelici

Predsednik Državnega sveta je skupaj z državnima svetnikoma Vincencem Otoničarjem in Bogomirjem Vnučcem 28. julija na Bledu priredil večerjo za delegacijo Sveta federacije Federalnega zbora Ruske federacije.

21. obletnica padca karavanške »železne zaves«

Na platoju Karavanke na Hrušici so se 29. junija zbrali občani Jesenic, predstavniki policije in vojske, društva Sever, veterani vojne za Slovenijo, predstavniki Zveze združenj borcev NOB in drugi v spomin na dan umika pripadnikov JLA in Zvezne milice. Slavnostni govornik mag. Kavčič je navzoče spomnil na dogodke pred 21. leti.

Dan Državnosti v Škofji Loki

25. junija je v Škofji Loki potekala občinska slovesnost, na kateri je bil slavnostni govornik predsednik mag. Kavčič, ki je med drugim poudaril, da smo bili Slovenci najmočnejši prav v obdobjih, ko je prišlo do širokega sodelovanja med nosilci prebojnih idej in ljudstvom.

Problemska konferenca Združenja slovenskih ustanov

Mag. Kavčič se je 11. junija udeležil problemske konference slovenskih ustanov in združenj. Poudaril je, da je Državni svet dobro seznanjen s položajem nevladne sfere v slovenski družbi, saj z njo sodeluje že od samega začetka in da je dobro zakonodajo mogoče oblikovati le na podlagi tesne povezanosti strokovne civilne družbe in politike.

Prva skupščina agrarnih skupnosti Slovenije

V Sežani je 2. junija potekala 1. skupščina agrarnih skupnosti Slovenije. Predsednik mag. Kavčič je kot častni gost nagovoril udeležence, ki so se za ustanovitev združenja odločili zato, ker se kljub določenim spremembam zakonodaje soočajo z vrsto težavami.

Obisk italijanske konfederacije kmetov

Predsednik Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve Vincenc Otoničar je 8. maja sprejel delegacijo italijanske konfederacije kmetov (CIA), ki deluje neodvisno od političnih strank in vlade in je ena največjih in najvplivnejših kmetijskih organizacij v Evropi.

Predavanje člana nemškega parlamenta

Zveza društev za biomaso Slovenije je v sodelovanju z Državnim svetom pripravila predavanje nemškega parlamentarca stranke Zelenih Hansa-Josefa Fella.

Mag. Kavčič z mariborskimi študenti

ŠOU Univerze v Mariboru je 7. maja med študente povabila mag. Kavčiča, ki je študentom spregovoril o Državnem svetu in o posledicah varčevalnih ukrepov na področju znanosti in raziskovanja.

Državni svetniki v akciji Očistimo Slovenijo

Državni svet podpira akcijo od leta 2009, pri čemer sodelujejo številni državni svetniki. Župan občine Postojna Jernej Verbič je sodeloval v domačem okolju v Postojni, mag. Peter Požun je čistil v Zeleni jami, Vincenc Otoničar pa se je udeležil akcije, ki jo je organiziralo Turistično društvo Menišja iz Begunj pri Cerknici.

Stabilizacija prilivov v pokojninsko blagajno

Svetniki so na 47. redni seji dali mnenje k Letnemu poročilu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za leto 2011, in ugotavljali, da za dolgoročno vzdržnost pokojninskega sistema ni problematično samo stanje na trgu dela in obstoječa načela gospodarjenja, ki ne zagotavljajo ustrezne zaščite delovnih mest v realnem sektorju, ampak tudi s trgom neskladen sistem izobraževanja. Tudi trenuten način dojemanja upokojevanja kot edinega načina za zagotovitev socialne varnosti, je zaskrbljujoč. Državni svet kot eno od možnosti stabilizacije prilivov v pokojninski sistem prepoznava povezovanje ključnih strateških področij v državi - premoženja v lasti države, pokojninskih skladov ter donosnih infrastrukturnih in energetskih projektov.

Velik pomen sodelovanja policijskih uprav z lokalno skupnostjo

Ob obravnavi Poročila o izvajanju resolucije o Nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za leto 2010 so svetniki na 45. redni seji 11. aprila opozorili na vlogo lokalnih skupnosti pri zagotavljanju varnosti in ukrepov za zmanjševanje kriminalitete in menili, da so svetovanje in preventivni ukrepi ključnega pomena za dvig varnosti v lokalnih skupnostih.

Stopnja tolerance do nasilja še vedno visoka

Na 45. redni seji 11. aprila so svetniki obravnavali Akcijski načrt za preprečevanje nasilja v družini za obdobje 2010-2011 ter preventivo opredelili kot ključno za dolgoročno zmanjšanje nasilja med mladimi, nad mladoletniki in starostniki. Stopnja tolerance do nasilja je visoka in se odraža tudi v načinu poročanja medijev in kulturi političnega dialoga. Zavzeli so se za okrepitev naporov za odpravo vzrokov za nasilje in ne zgolj za saniranje zatečenega stanja.

Premajhna vloga Pomurja pri izvajanju razvojne zakonodaje

Na 45. redni seji 11. aprila so se svetniki seznanili z izvajanjem Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015 v letu 2011. Izpostavili so opozorilo RRA Mura, da ima regija in njene institucije še zmeraj premajhno vlogo pri izvajanju zakona ter izrazili pričakovanje, da bodo instrumenti resornih ministrstev bolj pozorni na projekte, ki prihajajo iz matičnega okolja.

O pospešitvenih sredstvih naj odloča drug organ

Svetniki so na 45. redni seji 11. aprila podprli predlog novele Zakona o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja, a izrazili pomislek o ustreznosti pospešitvenih sredstev. Obe pospešitveni sredstvi obravnava organ, ki je povzročil zamudo in v praksi ti dve sredstvi nista uspešni oziroma jih predsednik sodišča zavrne kot neutemeljeni. Isti organ, ki je povzročil zamudo oz. nepotrebno odlašanje odloča o tem, ali je bila zamuda utemeljena ali ne. Zato je Državni svet predlagal, da se v nadaljevanju zakonodajnega postopka razmisli o ustreznosti pospešitvenih sredstev na način, da o tem odloča drug organ.

V zakonodajni postopek ponovno vložiti Zakon o malem delu in Zakon o preprečevanju dela na črno

Na 45. redni seji 11. aprila so se svetniki seznanili s predlogom Nacionalnega reformnega programa 2012-2013 in menili, da bodo brez načelnega soglasja socialnih partnerjev reforme brez podpore. Podvomili so, da je stabilizacija javnih financ možna zgolj z varčevanjem pri plačah, materialnih stroških in investicijah v javnem sektorju, in se zavzeli za poenostavitev upravnih postopkov in omejevanje procesne birokratizacije, za povečano učinkovitost služb in dejavnosti v javnem sektorju (razmisli pa naj se tudi o delni privatizaciji nekaterih sektorjev), ter opozorili na problem sive ekonomije. Predlagali so, da se v zakonodajni postopek ponovno vložita Zakon o malem delu in Zakon o preprečevanju dela na črno.

Bolečina – peti vitalni znak

Na 44. redni seji 21. marca so svetniki sprejeli sklepe o vplivu bolečine na kakovost življenja in jih posredovali pristojnim državnim institucijam, saj bolečina predstavlja breme za zdravstveni sistem in gospodarstvo. Snovalce politik so pozvali, da problem priznajo in ga upoštevajo. Na nacionalni ravni bi morali čim prej sprejeti akcijski načrt za obvladovanje bolečine, ter aktivno sodelovati v akcijah, ki se oblikujejo na evropskem in svetovnem nivoju.

Mag. Peter Požun predstavnik v Statističnem svetu

Državnega svetnika mag. Petra Požuna je Državni svet na 44. seji 21. marca imenoval za predstavnika v Statističnem svetu Republike Slovenije.

Diskriminacija starejših

Na 43. seji 25. januarja so svetniki sprejeli sklepe na temo diskriminacije starejših in problematiko, ki jo je predstavila civilna družba, nadgradili z zakonodajnimi in drugimi sistemskimi pobudami in ukrepi. Izpostavili so pomen sprejetja Zakona o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo, ki bi izenačil pravice med vsemi upravičenci, ne glede na kraj bivanja in vrsto pomoči, ki jo potrebujejo, oblikovanje mreže socialnih storitev, ki bi zagotovile večji obseg izvajanja programov socialnega varstva v lokalnem okolju in s tem enakopravno dostopnost do storitev za vse upravičence.

Podpora ukrepom za zaščito poselitvene meje

Državni svetniki so na 43. redni seji 25. januarja na Vlado RS naslovili sklepe, ki so nastali na podlagi posveta o problematiki nakupov, lastninske pravice in posesti tujcev na nepremičninah leta 2011, ki sta ga v Državnem svetu pripravili Civilna iniciativa Kras in Civilna iniciativa za Primorsko. Predlagali so, da je sprejem zaščitnih ukrepov nujen tako za Kras, Goričko, Belo Krajino, Koroško kot za druga obmejna območja, ki jih je treba z vidika naravne in kulturne dediščine posebej varovati.

Položaj Javne agencije za knjigo in Filmskega centra

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport se je na 56. seji 10. julija seznanila s položajem Javne agencije za knjigo Republike Slovenije in Slovenskega filmskega centra in ugotovila, da so po sprejetju Zakona za uravnoteženje javnih financ in Rebalansa proračuna za leto 2012 nastopile škodljive posledice za delovanje in obstoj obeh agencij. Komisija je pozvala resorno ministrstvo, da premisli o statusu in pomenu obeh agencij in mu priporočila, da v sodelovanju z obema agencijama vzpostavi trajni dialog k iskanju rešitev. Ustanovitev in obstoj obeh agencij pomeni po mnenju komisije uresničenje težnje in načel, ki jih zagovarja in uresničuje vsa demokratična Evropa, in sicer da naj se politični organi ne vmešavajo neposredno v odločanje o dodeljevanju sredstev in izbiro kulturnih programov.

V reorganizacijo mreže srednjih šol vključiti občine

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport se je na 56. seji 10. julija obravnavala problematiko združevanja Srednje elektro-tehnične šole Maribor, Lesarske šole Maribor in Tehničnega šolskega centra Maribor, s katero so ravnatelji seznanili Državni svet. Člani komisije so poudarili, da so poslanci Državnega zbora za odločanje na 7. nujni seji Odbora za izobraževanje, znanost, kulturo, šport in mladino dne 3. julija 2012 prejeli pomanjkljive podatke in sporne informacije, komisija pa je ministrstvu priporočila, da v oblikovanje mreže javnih šol vključi vse socialne partnerje, predvsem združenja občin in zainteresirano javnost.

Člane Sveta Fundacije za šport naj izbira stroka

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport se je na 54. seji 4. junija obravnavala predlog novele Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije. Predstavniki civilne javnosti so izpostavili vprašanja glede postopkov in meril za izbiro članov sveta fundacije. Člani komisije so poudarili, da je za razvoj slovenskega športa in vrhunskih rezultatov najprej treba doseči visoko stopnjo soglasja med vsemi športnimi deležniki, ki vplivajo, odločajo in se financirajo iz proračuna. Komisija je priporočila, da se v procesu sprejemanja novele vse vpletene strani dogovorijo tako, da bo člane sveta fundacije nedvomno izbrala športna stroka in ne politika.

Nepodpora noveli Zakona o policiji

Komisija za državno ureditev na 110. seji 17. aprila ni podprla novele Zakona o policiji. Člani so soglašali, da se predlagane rešitve umesti kot sestavni del celovitih rešitev novele zakona, ki so že v fazi medresorskega usklajevanja.

Po urejenosti zemljišč Slovenija vodilna v EU

Komisijo za gospodarstvo in mednarodne odnose je 19. marca član Evropskega računskega sodišča Milan M. Cvikel seznanil z načinom delovanja Evropskega računskega sodišča kot neodvisnega varuha finančnih interesov državljanov Evropske Unije. V zvezi z vprašanji, vezanimi na kmetijstvo, je pojasnil, da je po urejenosti zemljišč Slovenija na vodilnem mestu v EU. Pri razvoju podeželja prihaja do napak zaradi velike razdrobljenosti in vpliva občin.

Upravljanje korporativne varnosti v multinacionalnih organizacijah

Predsednik Državnega sveta se je 21. marca udeležil 3. mednarodne konference »Dnevi korporativne varnosti«. V pozdravu je izpostavil, da je konferenca posebej pomembna zaradi podpisa memoranduma o ustanovitvi SE EuropeCorporateSecurityAssociation.

Brusniška deklica s knjigo

Podpredsednica Lidija Jerkič je 8. marca pozdravila prvo obletnico Rastoče knjige Brusnice.

Zadružni dnevi o skupni kmetijski politiki

6. marca so v Portorožu potekali zadružni dnevi, dogodek pa je bil še posebej svečan, saj mineva 140 let od začetkov organiziranega zadružništva, najprej zadružnih hranilnic, pozneje kmetijskih in gozdarskih zadrug.

Obisk na Statističnem uradu

Predsednik Državnega sveta je s sodelavci 21. februarja obiskal Statistični urad RS, kjer so jim predstavili delo in zbiranje podatkov ter publikacije, ki so na voljo uporabnikom.

Obisk predsednika Lionsov

20. februarja je Državni svet obiskal dr. Wing-Kun Tam, mednarodni predsednik organizacije Lions. Mag. Kavčič je izpostavil vlogo Državnega sveta pri povezovanju s civilno družbo ter z nevladnimi organizacijami, ki preko posvetov v Državnem svetu lahko predstavijo in izrazijo svoja stališča.

Začetek Evropskega leta aktivnega staranja in medgeneracijske solidarnosti

16. februarja se je s slovesno otvoritvijo in strokovnim posvetom pričelo vseevropsko leto aktivnega staranja in medgeneracijske solidarnosti. V imenu Državnega sveta je udeležence pozdravil predsednik mag. Kavčič, v imenu Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve pa minister mag. Vizjak.

Obisk predstavnikov Obrtne zbornice

25. januarja je Državni svet obiskala delegacija OZS, ki je svetnikom predstavila občutljivost vprašanja prostovoljnega članstva v OZS.

Iz dela komisij v prvi polovici leta 2012

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je obravnavala poročilo o delu komisije za leto 2011, se seznanila z Letnim poročilom Evropskega računskega sodišča o izvrševanju proračuna za proračunsko leto 2010 z odgovori institucij, obravnavala predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Sveta o spremembi Izvedbene uredbe (EU) št. 282/2011 glede posebnih ureditev za davčne zavezance, ki nimajo sedeža in opravljajo telekomunikacijske storitve, storitve oddajanja in elektronske storitve za osebe, ki niso davčni zavezanci ter predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo (razveljavitev Uredbe Sveta (ES) št. 1198/2006, Uredbe Sveta (ES) št. 861/2006 in Uredbe Sveta št. XXX/2011 o celostni pomorski politiki), podprla predlog zakona o ratifikaciji Pogodbe o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji med Kraljevino Belgijo, Republiko Bolgarijo, Kraljevino Dansko, Zvezno republiko Nemčijo, Republiko Estonijo, Irsko, Helensko republiko, Kraljevino Španijo, Francosko republiko, Italijansko republiko, Republiko Ciper, Republiko Latvijo, Republiko Litvo, Velikim vojvodstvom Luksemburg, Madžarsko, Malto, Kraljevino Nizozemsko, Republiko Avstrijo, Republiko Poljsko, Portugalsko republiko, Romunijo, Republiko Slovenijo, Slovaško republiko, Republiko Finsko in Kraljevino Švedsko, podprla predlog zakona o ratifikaciji Pogodbe o ustanovitvi Evropskega mehanizma za stabilnost med Kraljevino Belgijo, Zvezno republiko Nemčijo, Republiko Estonijo, Irsko, Helensko republiko, Kraljevino Španijo, Francosko republiko, Italijansko republiko, Republiko Ciper, Velikim vojvodstvom Luksemburg, Malto, Kraljevino Nizozemsko, Republiko Avstrijo, Portugalsko republiko, Republiko Slovenijo, Slovaško republiko in Republiko Finsko ter podprla predlog stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o energetski učinkovitosti ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES, komisija ni podprla predloga stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o izvrševanju Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev, podprla pa je predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Sveta o uveljavljanju pravice do kolektivnih ukrepov v okviru svobode ustanavljanja in svobode opravljanja storitev ter predlog stališča Republike Slovenije do Sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Energetski načrt za leto 2050; komisija je podprla predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Sveta o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, ter priznavanju in izvrševanju sodnih odločb na področju premoženjskih razmerij med zakoncem, podprla predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Sveta o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, ter priznavanju in izvrševanju sodnih odločb na področju premoženjskopравnih posledic registriranih partnerskih skupnosti, ter obravnavala predlog stališča Republike Slovenije do predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o poenostavitvi postopka selitve motornih vozil, registriranih v drugi državi članici, na enotnem trgu, pobudo za sklenitev Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Ruske federacije o vojnih grobiščih, pobudo za podpis Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Kosovo o mednarodnem cestnem prevozu potnikov in blaga, predlog stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2003/98/ES o ponovni uporabi informacij javnega sektorja, predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskih skladih tveganega kapitala, predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskih skladih za socialno Podjetništvo.

Komisija za državno ureditev je obravnavala poročilo o delu komisije v letu 2011, predlog sprememb Zakona o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja, Predlog za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije z osnutkom Ustavnega zakona, pobudo za sprejem zahteve za začetek postopka za presojo ocene ustavnosti novele Kazenskega zakonika, Predlog odločilnega veta na novo Zakona o Vladi Republike Slovenije, predlog novele Zakona o državni upravi, Enaindvajseto poročilo o izvajanju Zakona o ugotavljanju vzajemnosti, Poročilo o izvajanju Resolucije o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranju kriminalitete za leto 2010, Predlog za začetek postopka za spremembo 148. člena Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona, Predlog novele Zakona o poslancih, novo Zakona o policiji, Predlog za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije z osnutkom Ustavnega zakona, Predlog odloka o letnem načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za

Neustrezen Zakon o digitalni radiofuziji

Na 51. seji Komisije za kulturo, znanost, šolstvo in šport 13. marca člani niso podprli predloga novele Zakona o digitalni radiodifuziji. Ugotovili so, da je bistvena sprememba novele ta, da se frekvence, ki so bile dane v rabo javni radioteleviziji za javni interes, tudi res uporabljajo za namene javne službe v skladu z zakonom in ne več odplačno za komercialno konkurenco. Predstavniki civilne družbe so komisiji pojasnili, da je javna radiotelevizija doslej na svojem omrežju dopuščala tudi komercialno konkurenco po nižjih cenah, kot bi jo nudil ponudnik zasebnega omrežja, ki je zato ostalo skoraj prazno. S tem je onemogočena konkurenca, ker ni zgrajen tudi multiplex C in multiplex D, zasebni ponudniki pa nimajo primerne mreže pretvornikov in oddajnikov. Komisija je ugotovila, da novela omogoča velike zasluške zgolj enemu ponudniku in da med izvajalci prihaja do navzkrižja interesov.

»Ne« posojilu Grčiji

Na 2. izredni seji Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance 8. marca so člani obravnavali novelo Zakona o posojilu Helenski republiki in jo zavrnil, saj je predlagan način reševanja vprašljiv tudi z vidika vse pogostejših domnev, da Grčija posojila tudi ob spremenjenih pogojih ne bo vrnila. Evropska politika bi morala najti odgovor na vprašanje, ali je Grčija sposobna servisirati dolg in v skladu s tem tudi ravnati.

Podpora spremembi 148. člena Ustave

Komisija za državno ureditev je na 27. izredni seji 20. marca podprla Predlog za začetek postopka za spremembo 148. člena Ustave Republike Slovenije z osnutkom Ustavnega zakona. Pomisleke so svetniki izrazili glede poti za uresničitev. Poudarili so, da se različne države EU različno lotevajo pravnega urejanja problematike, nekateri pa so izpostavili zavezo Zakona o javnih financah iz leta 1999, ki v sedmem odstavku 2. člena določa, da mora biti proračun uravnotežen med prejemki in izdatki.

Ustanoviteljske pravice SZ - Železniškega zdravstvenega doma

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide se je na 64. seji 12. januarja na pobudo Združenja za državljanski nadzor zdravstvenega varstva ZaNaS, seznanila s problematiko prenosa ustanoviteljskih pravic SZ - Železniškega zdravstvenega doma. Člani so ugotovili, da je prevladal interes za ohranitev izvajanja zdravstvenih storitev v okviru javnega zdravstva v Železniškem zdravstvenem domu. Komisija je pozvala Ministrstvo za zdravje in Ministrstvo za promet, da čim prej proučita možnost prenosa ustanoviteljskih pravic na Mestno občino Ljubljana, glavni akterji pa naj ob sodelovanju z Ministrstvom za zdravje najdejo rešitev.

leto 2012, novo Zakona o državnem tožilstvu, Skupno poročilo o delu državnih tožilstev za leto 2011, novo Zakona o poslancih, Letno poročilo o izvajanju Zakona o dostopu do informacij javnega značaja, Posebno poročilo o bivanjskih razmerah Romov na območju jugovzhodne Slovenije, Poročilo o delu Državnega pravobranilstva Republike Slovenije za leto 2011, Letno poročilo Informacijskega pooblaščenca za leto 2011, novo Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja, Poročilo o izvajanju Resolucije o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za leto 2011, Letno poročilo o učinkovitosti in uspešnosti sodišč za leto 2011, novo Zakona o splošnem upravnem postopku, novo Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti.

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je obravnavala poročilo o delu komisije za leto 2011, predlog Zakona o razvojem načrtovanju, predlog novele Zakona o javnih financah, predlog Zakona o hipotekarni in komunalni obveznici, predlog novele Zakona o prevzemih, predlog novele Energetskega zakona, se seznanila z Letnim poročilom Evropskega računskega sodišča o izvrševanju proračuna za proračunsko leto 2010 z odgovori institucij, obravnavala predloga Nacionalnega reformnega programa 2012-2013, predlog Zakona za uravnoteženje javnih financ, predlog rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2012, predlog novele Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2011 in 2012, predlog sprememb Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, obravnavala dopis generalne sekretarke

Državnega zbora Republike Slovenije s predlogom za umik Predloga za sprejem avtentične razlage 3. in 5. točke 2. odstavka 57. člena Zakona o dohodnini, obravnavala predlog novele Zakona o prevzemih, predlog sprememb Zakona o davku na dodano vrednost, predlog Resolucije Državnega sveta Republike Slovenije za izhod Slovenije iz družbene krize, predlog Zakona o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti iz dolgoročnega posojila v višini 440 milijonov evrov, ki ga najame Termoelektrarna Šoštanj d.o.o. pri Evropski investicijski banki, za financiranje projekta postavitve nadomestnega bloka 6 moči 600 MW v Termoelektrarno Šoštanj, predlog sprememb Zakona o hipotekarni in komunalni obveznici, predlog resolucije o Nacionalnem programu varstva potrošnikov 2012-2017, Letno poročilo Banke Slovenije za leto 2011 z letnim obračunom Banke Slovenije za leto 2011 (računovodski izkazi) in Finančni načrt Banke Slovenije za leto 2012, Letno poročilo o delu Državne revizijske komisije za leto 2011, predlog sprememb Zakona o poroštvi Republike Slovenije za financiranje investicij gospodarskih družb, predlog novele Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje, predlog Zakona o trgu finančnih instrumentov, predlog odločilnega veta na novo Zakona o bančništvu, Peto poročilo o poroštvi Republike Slovenije in odobreni finančni pomoči Irski, Portugalski republiki in Helenski republik, predlog novele Zakona o spodbujanju tujih neposrednih investicij in internacionalizacije podjetij, predlog novele Zakona o posojilu Helenski republik, predlog novele Zakona o podpornem okolju za podjetništvo, predlog novele Zakona o spodbujanju

Gostujoče mnenje

Akademija za demokracijo je v sodelovanju z Državnim svetom 22. maja pripravila posvet z naslovom Rehabilitacija demokracije skozi rehabilitacijo prava. Sodelovali so Helmut Hartman, Lenart Škof, Rok Svetlič, Erik Kerševan (Spoštovanje prava in spoštovanje avtoritete izvrševalcev prava), Benjamin Flander (Pogled na krizo prava skozi očala kritične jurisprudence), Marko Novak (Nezavedanje pravne države, Gregor Stroj in (Pojavnost in dojemanje pravne države), Jernej Letnar Čerňič (Pravičnost in pravo), Matej Avbelj (Trije vzroki za krizo slovenske pravne in demokratične države), Tomaž Keresteš (Vpliv logičnih napak na percepcijo pravne države), Tomaž Grušovnik (Zastavek prava), Urban Vehovar (Zamejitev korupcije ustroja kot nujen predpogoj vzpostavitve igre pozitivne vsote in njeno razmerje do nadzora nosilcev moči ter pravne države), Aleksandra Volkova (Omejitev ali spodbuda lenobi?), Bojan Žalec (Izvori spoštovanja in uresničevanja zakonov: motivacijski in etični vidiki), Matej Rodela (Vloga medijev v pravni državi) in Borut Ošljaj (O temeljnih pogojih možnosti delovanja pravne države). Več na <http://www.ds-rs.si/?q=node/3215>

Dr. Borut Ošljaj: O temeljnih pogojih možnosti delovanja pravne države

»...Da je ena bistvenih predpostavk demokracije dobro delujoč pravni sistem, vemo vsi. Na področje neznank, težav, vstopimo takrat, ko se vprašamo, kateri so temeljni pogoji uspešno delujočega pravnega sistema, oziroma od česa je v osnovi odvisno dobro delovanje pravne države ter posledično demokratične družbe kot celote. Postavimo si najprej preprosto samoumevno vprašanje: »Kdaj smemo trditi, da pravna država dobro deluje?« Preprosto vprašanje sledi preprosti odgovor: »Pravna država deluje dobro takrat, ko njene institucije in državljani ravna v veliki oziroma zadostni meri v skladu s pravnim sistemom države.« Ta odgovor je sicer logično pravilen, toda v svoji preprostosti tudi banalno samoumevno, saj v celoti zanemari problem pogojev možnosti delovanja pravne države. Osnovno vprašanje razmisleka bi se torej moralo glasi: »Kdaj in zakaj institucije in državljani delujejo ali ne delujejo v zadostni meri v skladu s pravnim sistemom?« Dovolj splošen odgovor, ki se ponuja sam od sebe in je pri tem hkrati tudi izkustveno utemeljen, se glasi: »Institucije in državljani v zadostni meri delujejo v skladu s pravnim sistemom takrat in zato, kot in ker izkazujejo zadostno stopnjo spoštovanja do pravnega sistema tiste države, v kateri živijo.« Kdor namreč spoštuje pravni sistem, pri tem je verjetnost, da bo deloval v skladu z njim bistveno večja, kot pri nekom, ki tovrstnega spoštovanja ne čuti in ne izkazuje. Možno sicer je, da nekdo ravna v skladu s pravom, tudi če do njega ne goji nobenega spoštovanja, ker ga, denimo, razume kot instrument prisile in moči, s katerim država omejuje njegovo razumevanje svobode, vendar tovrstna praksa potem zagotovo ne omogoča dobrega delovanja pravnega sistema kot celote, saj se takšna oseba pravnosti poslužuje le takrat, ko to koristi njenim osebnim interesom. V primeru, ko torej ne spoštujemo pravnega reda pa vendarle občasno delujemo v skladu z njim, pravo ni več obči smoter, ki naj zagotavlja red in pravičnost na vseh ravneh, temveč je le instrument, ki služi parcialnim interesom posameznikov in institucij. Zato se zdi začasni sklep, da je spoštovanje, ki ga čutijo državljani do pravnega sistema, bistveni pogoj možnosti delovanja pravne države, vendarle smiselni in nujen. Če ta sklep drži, potem iz tega z nedvomno gotovostjo sledi, da problem spoštovanja ali nespoštovanja pravnih zakonov nikakor ni pravni temveč je izključno moralni in etični problem. Če pa problem dobro delujočega pravnega države pade v domeno morale in etike in ne prava, kolikor je pač odvisen od spoštovanja, ki mu ga izkazujejo državljani, potem trditev, da je rehabilitacija demokracije možna skozi rehabilitacijo prava, nikakor ne zadošča. Videti je, in to mnenje ni osamljeno, da je problem učinkovitosti pravnega sistema v osnovi problem morale in da potemtakem možna rehabilitacija demokracije lahko ustrezno poteka samo skozi ustrezno obliko rehabilitacije morale in ne prava. Morala je namreč tako v zgodovinskem kot tudi teoretskem kontekstu v utemeljujočem odnosu do prava in ne obratno, kar kaže že sama genealogija nastanka prava. Pravo, preko katerega država na formalni ravni z zakoni štiti sama sebe in svoje državljane, lahko uspešno deluje le tedaj, kot kažejo zgodovinski primeri, če ga utemeljuje podpira in iz njegove formalnosti v življenje prenaša nekaj neformalnega in v osnovi *ne-pravnega*: namreč živo prepričanje državljanov in institucij, da brez dobro delujočega pravnega sistema država v celoti in njenih posameznostih ne more uspešno delovati. Iz tega prepričanja in vednosti, iz prepričanja da je država vrednota *na sebi*, edino lahko raste resnično oziroma iskreno spoštovanje pravnega sistema kot nujen pogoj delovanja pravne države in uspešne demokracije...«

Nove publikacije Državnega sveta

Maja je izšel zbornik *Premisljimo Slovenijo dveh desetletij*. V njem so zbrane razprave s posveta, ki ga je ob 20-letnici samostojne Slovenije organiziral Državni svet. Z razpravami so sodelovali: mag. Blaž Kavčič, Janez Sušnik, dr. Ivan Kristan, dr. Peter Glavič, mag. Branko Grims, Darko Fras, dr. Zoltan Jan, Lidija Jerkič, dr. Jože Mencinger, dr. Dušan Plut, Anton Peršak, Peter Požun, Boris Šuštaršič, dr. Miha Tišler, dr. Franc Vodopivec in Peter Vrsk.

Februarja je izšel zbornik *Diskriminacija starejših*. Z razpravami so sodelovali: mag. Blaž Kavčič, dr. Mateja Kožuh Novak, Anton Donko, Andrej Jus, Angelca Žiberna, Mira Suvorov, Darinka Rozman, Janja Romih, mag. Dunja Obersnel Kveder, mag. Zdenka Tičar, Boštjan Vernik Šetincin, Tomaž Banovec.

Marca je izšel zbornik *Energetska prihodnost Slovenije*, v katerem so zbrani prispevki s treh posvetov v Državnem svetu v letu 2011 na temo energije v Sloveniji. Z razpravami so sodelovali: mag. Blaž Kavčič, dr. Janvit Golob, mag. Stojan Binder, Borut Meh, dr. Miha Sekavčnik, Vili Kovačič, mag. Janez Kopač, mag. Andreja Urbančič, Marjan Eberling, Mariča Lah, Bojan Luskovec, Vili Treven, dr. Sašo Medved, Karel Lipič, Anton Peršak, Irena Praček, dr. Mihael G. Tomšič, dr. Franc Pohleven, Andrej Klemenc, Darko Koporič.

Izšla je monografija dr. Dušana Štrusa Drugi dom parlamenta

Publikacija, ki jo je izdala Fakulteta za upravo (zbirka Upravna misel), odgovarja na številna vprašanja o dvodomnosti in širi vedenje o teoriji in vlogi dvodomnosti. Delo je pomembno tudi za iskanje rešitev za določeno ustavno in zakonsko ureditev Državnega sveta Republike Slovenije v prihodnosti. Javna predstavitev knjige je bila 16. maja na Fakulteti za upravo, udeležila pa sta se je predsednika obeh domov - Državnega zbora dr. Gregor Virant in Državnega sveta mag. Blaž Kavčič - ter številna javnost. Dr. Štrus je ob predstavitvi dejal, da se z nobeno spremembo ne mudi, posebej ne s spremembo Ustave. Drugi dom parlamenta, ki ga v slovenskem parlamentarnem sistemu predstavlja Državni svet, poznajo v 79 državah, ki pa se razlikujejo po pristojnostih, mandatni dobi, predstavnstvu idr.

razvoja turizma, predlog novele Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence, poročilo Nadzornega odbora Sklada za financiranje razgradnje NEK in za odlaganje radioaktivnih odpadkov iz NEK o poslovanju Sklada za leto 2011, predlog novele Zakona o gospodarskih družbah, spremembo Zakona o dohodnini, predlog Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih.

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport je obravnavala poročilo o delu komisije za leto 2011, Letno poročilo Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije za leto 2010, predlog novele Zakona o digitalni radiodifuziji, predlog novele Zakona o medijih, Poročilo o izvajanju Akcijskega načrta za preprečevanje nasilja v družini za obdobje 2010-2011, predlog Zakona za uravnoteženje javnih financ, predlog novele Zakona o lastniškem preoblikovanju Loterije Slovenije, Letno poročilo STA za leto 2011, predlog odločilnega veta na novo Zakona o lastniškem preoblikovanju Loterije Slovenije, se seznanila s problematiko združevanja Srednje elektro-tehnične šole Maribor, Lesarske šole Maribor in Tehničnega šolskega centra Maribor ter s položajem Javne agencije za knjigo Republike Slovenije in Slovenskega filmskega centra.

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je obravnavala poročilo o delu komisije v letu 2011, odgovora na vprašanje Državnega sveta in državnega svetnika Darka Frasa v zvezi z obnovo poškodovanega državnega cestnega omrežja zaradi gradnje avtocestnega omrežja in železniške infrastrukture, obravnavala odgovora DARS,

d.d. v zvezi s študijo upravičenosti izgradnje odstavnih pasov na avtocestah in hitrih cestah v Republiki Sloveniji, se seznanila z drugim letnim poročilom o izvajanju Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015 v letu 2011, obravnavala predlog Zakona za uravnoteženje javnih financ, predlog spremembe Zakona o kmetijskih zemljiščih, predlog spremembe Zakona o prostorskem načrtovanju, predlog spremembe Zakona o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena, predlog sprememb Zakona o varstvu okolja, predlog sprememb Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, predlog sprememb Zakona o cestah, novelo Zakona o graditvi objektov, novelo Zakona o vodah, novelo Zakona o prevozi v cestnem prometu, novelo Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, novelo Zakona o pravih cestnega prometa,

Komisija za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano je obravnavala poročilo o delu komisije v letu 2011, novelo Zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin, predlog novele Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, predstavitev predloga rebalansa proračuna Ministrstva za kmetijstvo in okolje za leto 2012, predlog novele Zakona o kmetijskih zemljiščih, predlog novele Zakona o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov ter predlog odločilnega veta na noveliran Zakon o kmetijskih zemljiščih.

Komisija za socialno varstvo delo zdravstva in invalide je obravnavala prenos ustanoviteljskih pravic v SZ-Železniškem zdravstvenem domu, zaključke posveta

»Diskriminacija starejših«, poročilo o delu komisije za leto 2011, zaključke posveta »Vpliv bolečine na družbo«, poročilo o delu in finančnem poslovanju FIHO v letu 2010, obravnavala odgovora Vlade Republike Slovenije na vprašanja Državnega sveta in državnega svetnika Petra Požuna glede prelivanja javnih sredstev za izvajanje določenih zdravstvenih programov od javnih zdravstvenih zavodov k zasebnikom, poročilo o izvajanju Akcijskega načrta za preprečevanje nasilja v družini za obdobje 2010-2011, predlog Zakona za uravnoteženje javnih financ, predlog dopolnitve Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno, predlog dopolnitve Zakona o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij državljanom držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma dejavnosti v Republiki Sloveniji, Letno poročilo ZPIZ-a Slovenije za leto 2011, Poročilo o izvajanju Resolucije o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških za leti 2010 in 2011.

Mandatno imunitetna komisija je obravnavala poročilo o delu komisije v letu 2011, pobudo za sprejem sprememb Sklepa o začasnem znižanju višine sejnin za opravljanje funkcije članov Državnega sveta in izplačil za opravljanje funkcije predsednika Državnega sveta, imenovala predstavnika Državnega sveta v Statistični svet RS, obravnavala obvestilo Okrožnega sodišča v Kopru o začetku kazenskega postopka ter Sklep o spremembi sklepa o povračilih stroškov članov Državnega sveta Republike Slovenije.

Ocena dvajsetletnega dela Državnega sveta

»... Statistika dela na področju izvrševanja pristojnosti je v dvajsetih letih delovanja osnova za dobro oceno dela Državnega sveta. Do danes je Državni svet sprejel kar 112 odločilnih vetov, od tega je bilo za Državni svet uspešnih 19. Odločilni veto je legitimno orodje, ki ga Državni svet uporablja s premislekom in argumenti. Gre za pomembno korekcijo v parlamentarni proceduri, ki daje poslancem možnost ponovnega razmisleka zlasti pri predlogih tistih zakonov, ki imajo vprašljivo poslansko podporo ali jih tudi javnost ocenjuje kot ne dovolj premišljene. Z odločilnim vetom zavrnjeni zakoni posledično pomenijo tudi manj morebitnih referendumov in zato cenejši in bolj predvidljiv politični sistem. Nekoliko bolj poglobljen pogled daje osnovo za ugotovitev, da razmeroma skromna bera t.i. uspešnih vetov pomeni zgolj manjši del pozitivnega vpliva instrumenta veta. Ugotovili smo lahko, da je tudi pri t.i. neuspešnih vetih velik del vsebinske argumentacije vendarle pustil za seboj pomembno sled v strokovni javnosti in v vladnih resorjih. Poleg tega je Državni svet v približno polovici svojih zahtev za ustavno presojo dosegel vsebinski napredek z odločbami Ustavnega sodišča. Naj na tem mestu izrazim spoštovanje do izjemno pomembnega delovanja Ustavnega sodišča tudi v številnih tematikah povezanih z Državnim svetom. Naj izpostavim zgolj jasno opredelitev Državnega sveta kot drugega doma slovenskega parlamentarnega sistema in razveljavitev deprofesionalizacije funkcije predsednika Državnega sveta.

V dvajsetih letih je Državni svet podal 42 zakonodajnih pobud, 45 zahtev za oceno ustavnosti in zakonitosti ter devet zahtev za avtentično razlago. Tudi pristojnost zahteve za uvedbo preiskave o zadevah javnega pomena je Državni svet uporabil le štirikrat. Preiskava lahko privede do uveljavitve politične odgovornosti predsednika in članov Vlade Republike Slovenije, in tako predstavlja pomemben družbeni nadzor nad politiko Vlade. Na predloge zakonov in drugih aktov v zakonodajnem postopku je Državni svet podal 554 mnenj, medtem ko so komisije Državnega sveta oblikovale skupno preko 2000 mnenj. Druga stvar seveda je, koliko Vlada in poslanci upoštevajo tehtna zakonodajna izhodišča državnih svetnikov. Gre tudi za pomembno vprašanje politične kulture v Sloveniji – ali imamo posluh za moč argumentov ali nam je bližje zgolj uveljavljanje argumentov moči. A trdna zavest državnih svetnikov je bila, je in bo, da med obema domovoma ne gre za konkurenco ali rivalstvo, temveč je poslanstvo Državnega zbora in Državnega sveta v najpomembnejši točki skupno – oblikovati dobro zakonodajo, zakonodajo, ki bo prispevala h kakovosti življenja Slovencev danes in v prihodnosti!

Državni svet je v vsej 20-letni zgodovini tudi instrument zakonodajnega referenduma uporabil samo dvakrat, kar dokazuje našo odgovornost in premišljenost. Zato tudi ni nikakršne posebne potrebe, da bi se to pristojnost z napovedano spremembo ustave Državnemu svetu jemalo. Tako smo v prvem mandatu leta 1996 sprejeli zahtevo za razpis zakonodajnega referenduma za volitve poslancev v Državni zbor. Posebej uspešen je bil referendum v tretjem mandatu leta 2007 o lastninskem preoblikovanju zavarovalnic, s katerim se je delež v Zavarovalnici Triglav namesto na fizične osebe prenesel na Kapitalsko družbo. Poudarim naj, da je zakon, ki ga je predlagala Vlada, na referendumu doživel skoraj plebiscitarno zavrnitev. Proti se je namreč izjasnilo kar 71 odstotkov volilcev ob 58 odstotni volilni udeležbi... Državni svet zaradi sodelovanja s civilno družbo predstavlja vezni člen med državljani in politiko. Smisel organiziranja posvetov, ki jih je bilo v vseh mandatih preko 500, je predvsem ta, da Državni svet pridobi kar največ raznolikih in argumentiranih mnenj, na podlagi katerih lahko preko svojih pristojnosti predlaga spremembe v pravni red, obenem pa pridobi tudi odziv na svoje delo. Od tu Državni svet črpa ideje in energijo za svoje delovanje. Mnenja, ki si jih ustvari na podlagi posvetov in okroglih miz, posreduje naprej v zakonodajni postopek...«

iz slavnostnega govora mag. Blaža Kavčiča ob 20-letnici Državnega sveta

DVAJSET LET

Predstavniki lokalnih interesov

Organizacije civilne družbe vseskozi močno poudarjajo pomen in sprejetimi zaključki Državni svet omogoča izražanje potreb in Državni zbor in Vlada pa predloge lahko s

Dr. Zdenka Čebašek-Travnik, varuhinja človekovih pravic

»Sodelovanje varuha človekovih pravic z Državnim svetom v mojem mandatu je bilo od vsega začetka zelo konstruktivno. Najprej sem predstavila svoj način delovanja, potem pa smo začeli s konkretnimi pripravi posvetov, konferenc in tudi ocen varuhovega mnenja; v Državnem svetu smo ves čas imeli dobrega sogovornika, predvsem pa priložnost za izmenjavo mnenj, oziroma soočanje civilne družbe, javnosti in politike. Strokovna mnenja, ki so nastala kot plod tega sodelovanja, pa smo večkrat uporabili tudi pri izdelavi naših letnih poročil. Ob dvajsetletnici Državnega sveta se mi zdi pomembno poudariti, da je ta zelo odprta državna ustanova pripomogla k temu, da se sliši glas tistih, ki nimajo vstopa v čisto politične vode in zato želim, da Državni svet s to svojo vlogo nadaljuje...«

Leo Kremžar, Skupnost občin Slovenije

»V slovenskih občinah smo prepričani, da če Državnega sveta ne bi bilo, bi si ga bilo treba izmisliti. Državni svet je ne le varovalka, ne le regulator, ne le tisti, ki lahko nekaj prepreči, je dejansko v tem trenutku edini organ, ki zastopa široke interese vseh ljudi v naši državi. Partijska politika se je žal izpela, stranke pa niso več to, da bi lahko zastopale, medtem ko imajo vsa okolja, ki imajo svoje predstavnike v Državnem svetu, stik z življenjem; to je tisto kar si v slovenskih občinah želimo... da bi tako tudi ostalo - da bi imeli možnosti sodelovanja, sooblikovanja naše skupne države - in ta možnost je Državni svet; ...da lahko torej protestiramo ne le, ko je že nekaj narejeno,

temveč že v fazi nastajanja zakonodaje, v skladu z željami ljudi... O Državnem svetu bi bilo treba razmišljati, kako interese, ki jih le-ta zastopa, dejansko skozi zakonodajni postopek pripeljati do optima... V Skupnosti občin Slovenije zelo dobro sodelujemo z Državnim svetom; sodelovali smo pri veliko skupnih dogodkih s katerimi smo skušali sooblikovati, predstaviti pereča pomembna vprašanja. Žal drugih vzvodov slovenske občine nimamo, po »izgonu« županov iz parlamenta pa je situacija še slabša... in se je razkorak med politiko in življenjem še povečal... Zato je naša želja, da Državni svet ne bi le obstal, ampak bi dobil pomembnejšo vlogo kot doslej in ne bil potisnjen v kot, kamor ne sodi...«

Robert Smerdelj, Združenje občin Slovenije

»Združenje občin Slovenije izjemno dobro sodeluje z Državnim svetom in takšnega sodelovanja si želimo tudi v bodoče. Sodelovali smo z vrsto dobrimi posveti in izobraževanji. Državni svet je prostor, ki ima neko svojo avro, v katerem je vzdušje povsem drugačno, kot kje drugje... Mnenje Zveze občin Slovenije je, da bi se moral Državni svet bolj usmeriti v lokalne interese. Še posebej po ukinutvi združljivosti poslanske in županske funkcije potrebujemo na državni ravni močno zastopstvo lokalnega okolja in to je definitivno možno skozi Državni svet...«

Janez Matoh, Zveza društvenih organizacij Slovenije

»... Naša organizacija povezuje interese 15-ih članic, ki združujejo interese 13 tisoč društev, kar je več kot polovica vseh društev v Sloveniji. Državni svet nam je na naši poti od leta 2000 naprej stal pogosto ob strani

DRŽAVNEGA SVETA

13. junija je v dvorani Državnega sveta v prisotnosti mnogih gostov, bivših in sedanjih državnih svetnikov in poslancev Državnega zbora, predstavnikov interesnih skupin ter nevladnih organizacij, potekala slovesnost ob 20. obletnici Državnega sveta. Slovesnosti so se udeležili vsi nekdanji predsedniki Državnega sveta, dr. Ivan Kristan, prvi predsednik Državnega sveta, Tone Hrovat, predsednik Državnega sveta v drugem mandatu, Janez Sušnik, predsednik Državnega sveta v tretjem mandatu ter predsednik Ustavnega sodišča dr. Ernest Petrič, predsednik Vrhovnega sodišča Branko Masleša, predsednik Računskega sodišča dr. Igor Šoltes, podpredsednika Državnega zbora Romana Tomc in Jakob Presečnik.

in civilne družbe o pomenu Državnega sveta

delovanja Državnega sveta za zagotavljanje pravne in socialne države. Z različnimi posveti zahtev na različnih interesnih področjih. Tako odpira prostor aktivnemu državljanstvu, pridom uporabljata pri svojem delu.

tako, da smo sodelovali pri posameznih projektih, pri oblikovanju vsebin posvetov, predvsem pa je izjemnega pomena, da smo z edino državno institucijo lahko obvladovali tudi promocijske programe prostovoljstva v Sloveniji. Zadnjih deset let namreč sodelujemo pri projektu prostovoljstva s podelitvijo priznanj najzaslužnejšim prostovoljcem v društvenih organizacijah. Prav tako smo skušali sooblikovati kakovostne poti civilne sfere nasploh in se zavzemali tudi za reprezentativni dialog z državo ...»

Goran Forbici, Zavod center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij

»...Z vidika nevladnih organizacij se je Državni svet izkazal kot izjemno produktiven in koristen instrument. Nevladne organizacije smo v zadnjih dvajsetih letih z njegovo pomočjo uspele na politično agendo spraviti mnoga vprašanja, ki nam jih drugje ne uspeva, pa naj gre za vprašanja s področja kulture, sociale, prostora... skratka vse tisto, kar zadeva naš vsakdan in kjer smo nevladne organizacije dejavne. Državni svet je bil vselej odprt za naše sodelovanje...«.

Dr. Mateja Kožuh Novak, Zveza društev upokojencev Slovenije

»...Državni svet doživljamo starejši kot vez civilne družbe s parlamentom, se pravi s tistimi, ki odločajo o življenju prebivalcev Slovenije. Želeli bi, da bi imel Državni svet večji pomen; predvsem si želimo, da bi prišli v Državni svet tudi predstavniki starejših...«.

Jože Smole, Združenje delodajalcev Slovenije

»Državni svet je, glede na svoje pristojnosti, zelo pomemben za gospodarstvo. Delodajalci imamo v njem svoje predstavnike in to je še ena možnost, da lahko uveljavljamo svoje interese... Možnost veta, ki ga ima Državni svet, omogoča še en trezen premislek in še eno ponovno glasovanje v Državnem zboru. To je mnogo boljše možnost, kot pa referendum. Referendum ne le da je mnogo dražji, ampak je postal orodje v rokah posameznih interesnih skupin, kar gotovo ni dobro. V okviru vsesplošnega varčevanja je seveda potreben razmislek, da je treba varčevati tudi pri Državnem svetu. Vendar sem prepričan, da lahko Državni svet deluje tudi z manjšimi stroški, nikakor pa, da bi ga zaradi znižanja stroškov ukinili.«.

Andrej Zorko, Zveza svobodnih sindikatov Slovenije

»...Državni svet kot institucija je pri razvoju in uveljavljanju načela participativne demokracije izjemno pomemben; zlasti sestava Državnega sveta, način delovanja, tudi neprofesionalnost, ki je ena izmed vodil delovanja Državnega sveta kažeta na to, da je Državni svet neke vrste most med politiko na eni strani, ki odloča in med civilnimi skupinami na drugi strani, ki imajo svoje predstavnike v Državnem svetu. Državni svet je institucija, kjer lahko različne civilne skupine, lokalne skupnosti, predstavniki sindikatov, delodajalcev, dejansko preko svojih predstavnikov uveljavljajo svoje interese in na ta način tudi politiki, članom parlamenta, zakonodajalcu,

približajo dejanske potrebe ljudi, dejanske probleme ljudi ... Državni svet je institucija, preko katere lahko politiki pridejo v stik z ljudmi, z volivci, z državljani te države«.

Peter Vrisk, Zadružna zveza Slovenije

»...Državni svet je v teh dvajsetih letih opravljal izjemno pomembno poslanstvo. To lahko rečem še posebej za področje razvoja kmetijstva in podeželja, kjer tudi sam sodelujem... Tako vodstvo kot državni svetniki so nas pri tem podpirali in mnogokrat nam je stvari uspelo premakniti v pozitivni smeri... Menim, da bi bilo izjemno problematično in škodljivo, če bi Državnega sveta ne bilo in bi kvečjemu predlagal, da bi Državni svet dobil še kakšno od pristojnosti, ki je v teh letih še ni imel...«.

Ciril Smrkolj, Kmetijsko-gozdarska zbornica

»... Pomembno je, da se vse institucije sistema ustrezno uvrščajo v slovenski prostor in da se jim omogoča delovanje. Kajti brez resnega zastopstva v Državnem svetu bi kmetje, kmetice in podeželani imeli marsikateri problem več. In velikokrat je bila razprava v okviru Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in pa tudi razprava na samem Državnem svetu in izhodišča, ki jih je Državni svet pripravil, pomembno orientacija tako Državnemu zboru, Vladi in tudi institucijam sistema, kako je potrebno urejati probleme, ki jih ima posamezni stan...«.

Štefan Gosar, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije

»...Veseli smo lahko, da imamo v državi dvostopenjsko vodenje oblasti, da ima tudi širša skupnost, ki ni politično organizirana, možnost vplivati na zakonodajo... In veseli smo, da imamo v tem kontekstu tudi svoje stalno mesto v Državnem svetu in kvalitetne predstavnike, ki zastopajo interese obrti in podjetništva, zato da uspešno občasno »ustaviti« kakšne predloge, ki v Državnem zboru morda ne bi bili pravilno interpretirani in sprejeti... Ker ima tudi širša skupnost, ki ni politično organizirana, možnost vplivanja na sprejem zakonodaje je prav, da obstaja tudi Državni svet. Če pa že komu Državni svet ne odgovarja, se ne moremo pogovarjati o ukinutvi te veje oblasti, ampak kvečjemu o modifikaciji v smeri večje učinkovitosti...«.

Boris Koprivnikar, Skupnost socialnih zavodov Slovenije

»... V zadnjih letih smo večkrat sodelovali z Državnim svetom, pripravljali in organizirali posvete in naše mnenje je, da so posveti v okviru Državnega sveta posebej učinkoviti zato, ker zelo lepo združujejo tako strokovno javnost kot civilno družbo in politiko. S posveti smo zelo uspešno opozarjali na aktualne probleme kot tudi uspeli sprejeti usmeritve, ki so se pozneje pomembno odražale pri načrtovanju našega dela, pa tudi usmeritve, ki so pomembno vplivale na spremembe zakonodaje, ki je ključna na našem področju dela...«.

Mag. Violeta Bulc, Gibanje InCo

»... Imela sem privilegij, da smo v zadnjem letu in pol zelo aktivno sodelovali z Državnim svetom. Rada bi izrazila veliko podporo in potrebo civilne družbe, da ima infrastrukturo, v okviru katere lahko nastane aktiven, odprt dialog. Civilna družba je izjemno pomemben predstavnik nekega prostora in zelo pomembno zrcalo vsem uradnim institucijam, ki po svojih najboljših močeh opravljajo svoje delo, ni pa nujno, da ja to vedno tudi v interesu širše civilne družbe. In ravno zaradi tega pozivamo vse, da ne samo razmišljamo o primernosti Državnega sveta v strukturi naše demokracije, ampak da resno razmišljamo, kako lahko razširimo njegovo aktivno vlogo, da bo lahko resnična platforma odprtega dialoga, ki je za neko odprto, demokratično družbo izjemnega pomena...«.

Marko Peterlin, Inštitut za politike prostora

»... Na Državni svet smo se obrnili, ker vemo, da odpira vprašanja urejanja prostora, ki ga vladajoča politika pretežno zanemara. Na podlagi uspešnega posveta leta 2010 smo se v letu 2011 ponovno obrnili na Državni

svet z nadaljevanjem te teme, kjer smo razvijali temo sprememb urejanja prostora in si obetali neke spremembe v pozitivni smeri, ki so se začele razvijati od prvega posveta naprej... Vlogo Državnega sveta vidimo natanko na način, kot smo ga uporabili – kot povezovalca civilne družbe in nevladnih organizacij na eni strani z odločevalci na strani politike na drugi. Ta forum je tista funkcija, ki ji pripisujemo največji pomen...«.

Dr. Janez Gabrijelčič, Društvo Rastoča knjiga

»... Ko smo pred dvajsetimi leti dobili svojo državo, smo se veselili, da smo dobili državo z vsemi gradniki, ki bodo dolgoročno porok naše neodvisnosti in suverenosti. Dobili smo predsednika države, Državni zbor in Državni svet... To so strateški temelji naše države, ki naj delujejo v dobrobit vseh Slovencev. Vsakršno omejevanje ali celo ukinjanje temeljev naše državnosti bi prizadelo samo bit in smisel naše demokratične strukture delovanja in življenja... Tukaj je treba poudariti žlahtno in državotvorno vlogo Državnega sveta, ki povezuje naše najvišje ravni oblasti z interesi skupin in posameznikov, vnaša v sistem sprejemanja odločitev t.i. drugi pogled, ki teži k celovitim in najboljšim rešitvam, deluje v smeri demokratizacije na vseh področjih družbenega življenja, išče modele sodelovanja z vsemi segmenti družbe, vse iniciative t.i. civilne družbe skuša predstaviti širši javnosti, omogoča širšo družbeno motivacijo za iskanje inovativnih rešitev in pri tem širi osebno in družbeno odgovornost. Državni svet je vse te vloge izpeljal pri uveljavljanju vsedržavnega projekta Rastoča knjiga...«.

Mag. Martina Šumenjak Sabol, Zveza društev za biomaso Slovenije

»...V sodelovanju z Državnim svetom organiziramo letno po tri konference... Ta oblika sodelovanja je zelo pomembna, ker je poleg izgradnje zavesti državljanov temeljnega pomena oblikovanje zakonodaje, ki bo omogočila in usmerjala gospodarstvo v smeri človeku in okolju prijaznega razvoja... Državni svet je tisti del zakonodajne veje oblasti v Sloveniji, ki je do sedaj pokazal izreden posluš za ekološke probleme sodobnega razvoja...«.

Mag. Srečo Felix Kroppe, Lovska zveza Slovenije

»...Imamo zelo dobro komunikacijo z Državnim svetom... Državni svet je lani organiziral srečanje šestih nevladnih organizacij: Lovske zveze, Turistične zveze, Kinološke zveze, Planinske zveze, Čebelarske zveze in Ribiške zveze in nas povabil k podpisu skupnega sporazuma. Vse članice smo se zavezale, da bomo delovanje še bolj usmerile k cilju ohranjanja narave, naravnega okolja in vzgoje ter izobraževanja za boljši odnos do naše prelepe domovine. Vse

nevladne organizacije se zavedamo našega poslanstva in cenimo podporo Državnega sveta na področjih, na katerih delujemo...«.

Bojan Oblak, Društvo organiziranih upnikov Slovenije

»...Združenje vsako leto skupaj z Državnim svetom pripravi posvet na temo insolvenčne problematike, na katerem skupaj s priznanimi strokovnjaki in predstavniki civilne družbe iščemo rešitve in možnosti za učinkovitejše reševanje te iz leta v leto bolj pereče problematike. Večina političnih strank ji doslej ni posvečala velike pozornosti... Državni svet je za to problematiko doslej pokazal veliko posluš in se aktivno vključil v prizadevanja za izboljšanje insolvenčne ureditve, za kar se v imenu našega društva in številnih oškodovanih upnikov iskreno zahvaljujem... Sedanji čas kliče k hitremu in odločnemu ukrepanju. Pomembno vlogo pri osveščanju in spodbujanju k ukrepom pa lahko in mora odigrati tudi Državni svet, kot stičišče interesov in spodbujevalec družbeno koristnih pobud ter kot iniciator sprememb zakonodaje, da bo napisana po meri državljanov in gospodarstva...«.

Biserka Marolt Meden, Združenje za pravice bolnih otrok

»... Državni svet upošteva civilno družbo, ji prisluhne in ji pomaga, da lahko izrazi svoja strokovna stališča in postane slišna ter nato zaključke posreduje Vladi in Državnemu zboru. Državni svet krepi demokracijo in je verjetno tudi zato razmeroma nepriljubljen pri nosilcih politične moči, ki bi radi udobneje vladali. Ob tej priložnosti se ponovno zahvaljujem Državnemu svetu, da smo lani junija organizirali odmevni posvet z naslovom *Ali je zdravljenje otrok res brezplačno?* Državni svet je sprejel sklepe, ki so vedno bolj aktualni in nas zavezujejo k aktivnostim za izboljšanje stanja... Kot civilna družba si želimo izražati naša mnenja, želimo si strokovnih javnih razprav, soočanj različnih mnenj in skupnega iskanja najboljših rešitev... In pri tem nam je bil, in upam da nam bo tudi v bodoče, v pomoč Državni svet, zato si želimo, da bi uspešno tako kot dosedaj deloval tudi vnaprej za nas, državljane...«.

Maja Gaspari, Zavod Ypsilon

»...Z Državnim svetom sodelujemo že vsa tri leta odkar obstajamo. Skupaj smo pripravili tri dogodke in sodelovali pri dogodku Simbioza. V teh prostorih smo gostili dr. Franceta Bučarja, dr. Vida Pečjaka, Petra Florjančiča, Nežo Maver, prof. dr. Slavka Podmenika, prof. dr. Aleksandro Kornhauser Frazer, zaslužno profesorico Alenko Šelih in Mojmirja Sepeta. To so bili dogodki z naslovom *Veliko nam imajo povedati*, na katerih so predstavniki starejših nam mladim zaupali skrivnosti in nekaj življenjskih nasvetov... Za sodelovanje se Državnemu svetu iskreno zahvaljujem... Državni svet je lani in letos podprl vseslovenski prostovoljski projekt Simbioza e-pismena Slovenija...«.

Resolucija Državnega sveta za izhod iz krize

Državni svet želi tvorno prispevati k rešitvam za izhod iz krize. Na 47. seji 3. julija so svetniki sprejeli Resolucijo za izhod Slovenije iz družbene krize. Z vprašanji vzrokov družbene krize se je Državni svet poglobljeno ukvarjal že leta 2008, ko je sprejel dokument o vzrokih krize, z naborom predlogov za soočanje z njimi. Prav tako je Državni svet že pred več kot dvema letoma sprejel stališča glede NLB in pozval Vlado RS k ukrepanju. Resolucija je nastajala dalje časa in povzema tako stališča Državnega sveta iz v preteklosti oblikovanih dokumentov kot tudi stališča zunanjih strokovnjakov, ki so sodelovali v Svetu za inovativno družbo Državnega sveta. Dokument je obravnavalo, dopolnjevalo in spreminjalo vseh pet interesnih skupin Državnega sveta – delodajalci, delojemalci, lokalne skupnosti, negospodarstvo, kmetijstvo, obrt, svobodni poklici.

Ustvarjalnost državljanov Slovenije je najpomembnejši razvojni vir, ki ga je treba ohranjati. Pozitivne družbene in gospodarske spremembe v Sloveniji so pogojene s povečanim številom kakovostnih delovnih mest in z rastjo aktivnosti vseh generacij državljanov. Pravica do dela mora biti razumljena kot odgovornost za zagotavljanje lastnega spodobnega življenja. To bo mogoče doseči s korenitimi spremembami, ki bodo vzpostavile višjo stopnjo tolerance v politiki in zaupanje državljanov v lastno državo v najširšem pomenu – v nosilce njenega upravljanja, v gospodarstvo in institucije. Občutek zaupanja je potrebno nadgraditi z občutkom varnosti in solidarnosti na eni strani, na drugi strani pa z motiviranostjo za dosežke.

Državni svet ugotavlja, da je osnovni vzrok krize neproduktiven način reševanja gospodarske in družbene krize, varčevanje na račun potrošnikov srednjega in nižjega razreda, pri zmanjševanju porabe za javne storitve v zdravstvu, šolstvu, kulturi, zmanjševanju pokojnin ter racionalizacija porabe na nekaterih področjih, ki so zaradi uveljavljanja zasebnih interesov izpostavljene slabo vodenim investicijskim in nabavnim procesom v javnem sektorju. Temeljni družbeni problem je v neustreznem temeljnem družbenem delitvenem algoritmu: koliko pripada komu od ustvarjenega BDP na podlagi delitve med delom in kapitalom. Na globalni ravni si hipertrofirani finančni sektor prisvaja bistveno prevelik delež BDP, kar je hkratna posledica in dejavnik za povečevanje koncentracije finančne in politične moči tako na nacionalni kot na globalni ravni. Anomalija narodnogospodarskih in globalnih razsežnosti, ki vse bolj zmanjšuje možnosti za skladno delovanje družbenih sistemov in predstavlja tudi sistemski vzrok uničevalnega vpliva človeka na naravno okolje. Gre za čezmerno prisvajanje kapitala v finančnem sektorju in s tem povezanim transnacionalnim korporacijskim sektorjem. Za Slovenijo velja, da je izrazit in temeljni problem netransparentna alokacija BDP vplivnim interesnim skupinam.

Državni svet ocenjuje, da spremembe lahko uresničujejo in živijo le državljani. Najpomembnejši vzvod sprememb je izgraditev pozitivne motiviranosti državljanov za aktivnejši odnos do sebe, do svojega družbenega in naravnega okolja. Zato Državni svet predlaga ukrepe, med njimi:

- konsolidacijo družbe, na podlagi krepitve zaupanja v državo,
- zagotovitev pogojev sodni veji oblasti za njeno učinkovitost,
- mednarodna razvojna zaveznitva,
- izrazitejšo aktiviranje in kombiniranje razpoložljivih nacionalnih virov (geostrateški položaj v razmerju do gozda (lese), vode, hrane in energije) in projektov samopreskrbe s hrano in energijo,
- upravljanje z državnimi naložbami mora izpod vpliva strankarske politike in se podrediti strokovnim kriterijem in javnemu interesu,
- vključitev javnega mnenja in civilne družbe v procese odločanja: družbeni konsenz - krepitev socialnega dialoga,
- vrnitev zaupanja v delovanje finančnega sistema in okrepitev delovanja Banke Slovenije ter nadzornih agencij za finančno trgovanje in poslovanje bank,
- vzpostavitev ugodnih pogojev za razvoj malih in srednjih gospodarskih subjektov, ki so eni od ključnih segmentov za izhod iz gospodarske in družbene krize, ter storitvenih dejavnosti in turizma,
- večja vladna podpora razvoju zadružništva (še zlasti socialnih zadrug) v celotni prehranski verigi od pridelave do blagovne znamke,
- optimizacija in učinkovitost vodenja in dela v javni upravi ter večja učinkovitost trošenja javnih sredstev,
- posodobitev zdravstvenega in pokojninskega sistema,
- sodoben trg dela je ključen za mednarodni preboj in doseganje ciljev rasti,
- finančna in upravna decentralizacija za večjo fleksibilnost gospodarstva,
- spodbujanje sonaravnega razvoja (povezovanje politike trga dela z razvojnimi projekti s socialno in ekološko komponento in spodbujanje nastanka lokalne kooperativ),
- ponoven zagon industrije ob upoštevanju ekoloških omejitev in socialnih norm,
- vzpostavitev financiranja visokega šolstva kot enega izmed oblik vlaganja v razvojno-tehnološke komponente v gospodarstvu: povezanost realnega sektorja in znanosti,
- vzpostavitev sistema lokalne samouprave skladno z Evropsko listino lokalne samouprave: zmanjšanje števila občin in ustanovitev pokrajin.

Več na www.ds-rs.si.

Predstavitev resolucije na odboru Državnega zbora za kmetijstvo, gozdarstvo in okolje

16. julija se je na 10. nujni seji sestal Odbor Državnega zbora za kmetijstvo, gozdarstvo in okolje, na kateri je predsednik Državnega sveta izpostavil ugotovitve, predloge in predlagane strategije iz Resolucije, ki se nanašajo na pristojnosti Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje, in sicer:

- nujnost iskanja načinov za spodbujitev gospodarskih aktivnosti na podlagi naslanjanja na lastne vire (tehnološko-poslovni preboji, izkoriščanje vodnega, lesnega, prehranskega in geostrateškega potenciala Slovenije);
- trenutna svetovna slika kaže, da se biotska raznovrstnost manjša ter da izumirajo rastlinske in živalske vrste;
- posebno pozornost je potrebno nameniti gospodarskim dejavnostim, ki temeljijo na bolj izrazitem aktiviranju razpoložljivih nacionalnih virov: geostrateškega položaja, gozda in lesa, vode, hrane, energije in ustvarjalnosti ljudi. V tem se skriva potencial 50.000 delovnih mest;
- nujno bi bilo povezati reševanje naslednjih problemov in priložnosti: stimuliranje nastajanja novih delovnih mest preko spodbujanja investicij v infrastrukturne projekte, ob upoštevanju veljavnih okoljskih kriterijev; upoštevati prezenek letni posek gozdov (do sonaravne ravni) in uvesti politiko preprečevanja nekaliteta zaraščanja kmetijskih zemljišč s kvalitativnim pogozdovanjem, z viri financiranja, pridobljenimi iz nadomestil CO2 za izpuste; povezati iskanje rešitev za problem primanjkljaja neprofitnih stanovanj in problem premajhnega izkoriščanja visoke usposobljenosti slovenskih proizvajalcev nizko-energetskih stanovanjskih objektov (potencial 30.000 delovnih mest z najmanj povprečno dodano vrednostjo na področju gozdarstva, lesno-predelovalne industrije, proizvodnje kompleksnejših lesenih gradnikov za gradbeno industrijo in podjetniško-obrtniških dejavnosti na področju proizvodnje, montaže in vzdrževanja);
- podpreti je potrebno zelena javna naročila;
- dati večji poudarek razvoju zadružništva, še zlasti socialnih zadrug in podpreti oblikovanje in delovanje zadružništva na področju pridelave zelenjave in drugih poljščin, razvoja distribucijskih kanalov in oblikovanja močnih slovenskih blagovnih znamk na prehranskem in drugih področjih.

Ustavne spremembe na področju referenduma

Predlagane spremembe nižajo raven demokratičnosti in gospodarnosti

Po oceni vodstva Državnega sveta pred zadnjim predlogom sprememb Ustave ni bila opravljena podrobna analiza, kako jo spreminjati niti ni bilo dobro pretehtano, kaj je dobro in kaj bi bilo treba spremeniti. Doslej smo imeli 20 referendumov, od tega jih je 10 predlagala skupina poslancev, kar utemeljuje predloge po omejitvi te možnosti, saj so poslanci Državnega zbora izvoljeni zato, da zastopajo volivce in ne zato, da neodgovorno prelagajo odločitve na volivce, da »oni odločajo namesto njih«. Zelo sporne so bile tudi mnoge vsebine, ki so pristale na referendumih, saj so nekatere posegale v temeljne človekove pravice ter v pravice manjšin, predlog pa gre v pretirano ožjenje vsebin in preveliko omejevanje. Očitno ovira 40 000 podpisov ni prevelika, saj je bil to drugi najpogostejši način za sprožitev referenduma. Državni svet je predlagal referendum le dvakrat, a utemeljeno in tudi z uspešnim izidom. Lahko rečemo, da se je Državni svet pri uporabi instrumenta referenduma razumno samoomejeval. Določanje višine kvoruma pa pomeni na nek način sprenevedanje – na eni strani bomo vabili ljudi na volišča (še vedno bo ostala možnost razpisati referendum s 40.000 podpisi), hkrati pa bomo z visokim kvorumom že vnaprej onemogočili vsakršni uspeh referendumske pobude.

Državni svet je smiselni predlagatelj referenduma, saj predstavlja posredno vse državljane po kriteriju njihove interesne povezanosti v okviru lokalnih in funkcionalnih družbenih skupin. Poleg tega Državni svet predlaga, da se število volivcev, potrebnih za vložitev pobude, dvigne s sedanjih 2 500 na 5 000, ter da se potrebno število podpisov poveča s sedanjih 40 000 na 80 000 do 100 000 podpisov, kar bi bilo tudi v skladu z mednarodnimi primerjavami.

Slabo upravljanje je vzrok za globino krize

15. junija sta Državni svet in gibanje Sinteza pripravila posvet na temo slabega upravljanja. Kot je bilo poudarjeno v razpravi, je za slabo upravljanje možnih več vzrokov: *vodilni ne znajo* (nimamo pravega modela za izbor sposobnih), *nočejo* (razumejo oblast le kot priliko za osebno in strankarsko okoriščenje) *ali ne morejo* (vse niti upravljanja vodijo finančno kapitalski lobiji iz ozadja).

Namesto dolgoročne in uspešne razvojne strategije imamo pozicijo in opozicijo, ki tekmuje, kako si bosta bolj škodljivo nasprotovali, namesto da bi sprejeli skupni dolgoročni razvojni program države, ki bo veljal bistveno dalj od enega ali dveh mandatov. Kot je ugotavljal mag. Andrej Cetinski je upravljanje države ključni dejavnik njene uspešnosti, poslanstvo pa je zadovoljevati interese vseh državljanov, ne le elitnih skupin. Zato je med ključnimi vrednotami tudi solidarnost. Država pa ne more delovati uspešno brez učinkovite razvojne strategije. Kot je poudaril dr. Jože Mencinger je funkcija države določena predvsem z vrednostno presojo o tem, v kakšni družbi želimo živeti.

Potrebna je »osvoboditev« poslancev

Ker tako ne moremo več naprej, je potrebno spremeniti zakoreninjeno razvado in osvoboditi poslanca popolne odvisnosti od strankinega »centralnega komiteja« (npr.: neposredne volitve, neodvisne liste, prag na nivoju volilne enote in ne cele države,...). Kot je dejal dr. France Bučar so si politične stranke prikrojile volilni sistem tako, da je prešel izbor kandidatov za parlament izključno v njihove roke. Kdor bi se kakorkoli uprl volji politične stranke, se lahko poslovi od politične kariere, saj ne pride več na kandidatno listo. A brez svobodnega poslanca ni parlamenta. In tu je po mnenju dr. Bučarja osnovni izvor sedanje splošne družbene krize.

Elite niso sposobne najti izhoda iz krize

Po mnenju razpravljavcev na posvetu, obstoječe vodstvene elite tako v Sloveniji kot na nivoju EU niso sposobne preboja iz krize, ker pri reševanju izhajajo iz istih temeljnih izhodišč, ki so nas v krizo pripeljale. Zato je ob iskanju izhoda iz sedanje krize potrebno iskati tudi povsem nove vizije radikalno drugačnega družbenega reda. Dr. Bojan Bugarič je ugotavljal, da se s hudo krizo parlamentarizma oziroma demokratičnega odločanja srečuje tudi Evropska unija. Fiskalni pakt v bistvu pomeni uzakonitev ordoliberalizma na ustavnem nivoju EU, ki pa je bil sprejet brez širše demokratične legitimacije. Dr. Dušan Štrus pa je sodil, da je ustavni sistem v Sloveniji dober in ni vzrok za krizo, vzrok je v slabem izvajanju.

Sodelovanje nevladnih organizacij in javnih služb v lokalni skupnosti pri pomoči starejšim

14. junija je potekal posvet o sodelovanju NVO in javnih služb v lokalni skupnosti pri pomoči starejšim, ki so ga pripravili Zveza društev upokojencev Slovenije, Ministrstvo za pravosodje in javno upravo in Državni svet. V razpravi so sodelovali dr. Mateja Kožuh Novak, Rožca Šonc (Kratek prikaz pomoči starejšim ZDUS), Angelca Žiberna (Vloga prostovoljcev pri odkrivanju stisk starejših), Rozika Trifkovič, Pavlin Marija, Simčič Majda, Franc Korpar, Hermina Centrih (Primeri dobre prakse pri reševanju stisk starejših), Anka Ostrman (Interdisciplinarne komisije v lokalni skupnosti – kako si jih predstavljamo v projektu Starejši za starejše) in Janja Romih.

Ali potrebujemo novo levico?

V Državnem svetu je 28. junija potekal posvet z naslovom Ali potrebujemo novo levico? Pogovor je pripravil Forum za novo levico. Izhodišče za pogovor je bil položaj leveice v slovenskem prostoru in iskanje njene nove identitete. V podobnih dilemah je tudi levica v evropskem in svetovnem merilu. Mnenja na posvetu so soočili različni razpravljavci, med drugim dr. Igor Pribac, Goran Lukič, dr. Jaroslav Berce in Andrej Magajna. Pogovor je vodil Žiga Šorli.

Predstavitve rezultatov mednarodnega projekta SARTRE – varnost v prometu

Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa – Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu – je kot partner sodelovala v mednarodnem raziskovalnem projektu SARTRE 4, ki je obravnaval stališča voznikov, motoristov ter drugih udeležencev v prometu do tveganega ravnanja v prometu ter možne ukrepe z vidika cestne infrastrukture ter kaznovanja prekrškov. Na posvetu, ki se je 5. junija odvijal v dvorani Državnega sveta, so bili predstavljeni rezultati. Dogodek je bil namenjen predstavnikom občinskih svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki na lokalni ravni skrbijo za izvajanje preventivnih in drugih aktivnosti povezanih s prometno varnostjo, ter drugim strokovnjakom s področja voznikov in cestne infrastrukture ter splošni javnosti.

Evropska državljanska pobuda - izziv in priložnost za aktivno državljanstvo

Gre za novost, da lahko vsaj en milijon državljanov Evropske unije, iz vsaj četrtnine držav članic, poda Evropski komisiji zakonodajno pobudo

V Državnem svetu je 31. maja potekal posvet o izzivih in priložnostih za aktivno državljanstvo. Aprila letos je namreč stopila v veljavo evropska državljanska pobuda, s katero so državljani Evropske unije dobili več besede pri zadevah Evropske unije. Gre za novost, da lahko vsaj en milijon državljanov Evropske unije, iz vsaj četrtnine držav članic poda Evropski komisiji zakonodajno pobudo in jo pozove, da naj uredi neko vprašanje oziroma da naj pripravi zakonodajni predlog. Posvet so pripravili člani Evropskega ekonomsko-socialnega odbora (EESO).

O EESO in njegovi vlogi je spregovoril član EESO Andrej Zorko. EESO predstavlja most med institucijami Evropske unije in civilno družbo, ob čemer je vloga civilne družbe pri razvoju države izredno pomembna. »Temeljna naloga EESO je, da bistveno prispeva k temu, da evropska politika, ki se oblikuje v teh institucijah, dejansko odraža tudi potrebe, mnenja, stališča ljudi, ki tvorijo Evropsko unijo.«

Dr. Matej Acceto s Pravne fakultete v Ljubljani je predstavil evropsko državljansko pobudo in v zvezi s pojmom »demokracija« poudaril, da ima le-ta več plet. »Ena je zagotovo ta, da je demokracija nuja. Neko obliko državne oblasti moramo imeti in demokracija se je izkazala za daleč najboljšo. Po drugi plati pa je tudi obveznost vseh nas, morda bi lahko celo rekli luksuz, ki si ga nekako moramo privoščiti«. Pogled nevladnih organizacij na evropsko državljansko pobudo je predstavila Tina Divjak s Centra za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij in poudarila, da je evropska državljanska pobuda izredno pomembna, kajti vemo, da je Evropska unija vedno večji birokratski aparat z vedno več državami, redko kdo pa razmišlja o tem, kako dejansko Bruselj deluje. Izpostavila je še, da se kar 60 odstotkov zakonodaje sprejema v Bruslju.

Pavle Vrhovec z Zveze svobodnih sindikatov Slovenije se je vprašal, ali je instrument evropske državljanske pobude resen prispevek k demokratizaciji evropskega političnega življenja ali pa gre le piarovsko potezo. Opozoril je, da Komisija nima nobene obveze do pobude, saj jo v nekaterih primerih lahko zavrne oziroma je ne upošteva.

So programi in storitve socialnega varstva izraz potreb uporabnikov?

17. maja so udeleženci posveta razpravljali, ali so trenutni socialni programi in storitve v Sloveniji odraz potreb uporabnikov ali pa niso dovolj dobro in ustrezno prilagojeni težki situaciji v družbi. Sodelovali so mag. Edo P. Belak, Blaž Kužnik, Andreja Štepec, Ester Albert, Stanka Radojčić in Ana Cajnk, dr. Liljana Rihter (Metodologija ugotavljanja potreb v socialnem delu), Vid Žiberna in mag. Barbara Kobal Tomc (Upoštevanje uporabniške perspektive pri raziskovalnem delu, dr. Vesna Švab (Izkušnje ugotavljanja potreb uporabnikov v sklopu mednarodnih projektov), mag. Daniela Neubert (Predstavitve ureditve sistema socialnega varstva v sosednji Avstriji), mag. Borut Grabrijan (Implementacija potreb uporabnikov programov socialnega varstva v zakonske okvire).

Duševno zdravje in skupnostna psihiatrija

V Državnem svetu je 8. maja potekal posvet o skupnostni psihiatriji, ki je pri nas novost, v razvitem svetu pa so se prvi začetki pojavili že v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja. Skupnostna psihiatrija je organiziranje različnih služb, ki se ukvarjajo z duševnimi bolniki (psihiatrov, socialnih delavcev, psihologov, delovnih terapevtov ...) in njihov takojšnji odgovor na neposredne potrebe bolnikov in njihovih sorcev v lokalni skupnosti in regiji. Na posvetu so sodelovali dr. Vesna Švab, mag. Edo P. Belak, Andreja Štepec, Evgen Janet, Marjan Pintar, mag. Viktorija Gorjup, Srečko Brumen. Posvet je vodil mag. Nace Kovač.

Korporativna varnost - predpogoj za uspešno delovanje gospodarstva

Državni svet je 24. aprila skupaj z Inštitutom za korporativne varnostne študije soorganiziral nacionalni strokovni posvet na temo korporativne varnosti. V sodobni družbi tveganj in ogroženosti postaja varnost družbena sestavina, ki zahteva vse več pozornosti, predvsem pa sistemskega pristopa. Državni svet se zavzema, da bi podprli razvoj družbenih procesov v smeri skladnejših odnosov med ljudmi, ter med človeško družbo in naravnim okoljem. V razpravi so sodelovali dr. Denis Čaleta (Obvladovanje tveganj v strateškem poslovnem okolju - vloga korporativne varnosti), dr. Jaka Vadrnjak (Družbena odgovornost delovanja gospodarskih organizacij - vidik korporativne varnosti), dr. Boštjan AVER (Finančni vidiki obvladovanja tveganj in vloga korporativne varnosti), mag. Miran Vršec, (Izobraževanje kot dodana vrednost višji stopnji zavedanja strateškega managementa o pomenu varnostnega okolja).

O obnovljivih virih energije

Tradicionalni posvet Obnovljiva in učinkovita raba energije za Slovenijo do 2030 je 29. marca pozdravil predsednik Državnega sveta. S prispevki so sodelovali dr. Martina Bavec, mag. Hinko Šolinc, mag. Martina Šumenjak Sabol, dr. Peter Kralj, Urška Sekol, dr. Jurij Avsa, Franc Sušnik, dr. Vladimir Prebilič, dr. Matej Gomboš, Valter Mlekuš, mag. Avgust Zaverin, Dejan Savič, Uroš Habjan, Gorazd Gruntar, Tadeja Kovačič, Franko Nematic, dr. Vladimir Kercan, dr. Štefan Bojnec, dr. Dejan Paravan, Roman Ferenčak, Neva Dukič, Mihael Koprivnikar, Uroš Zorko, Marin Radovčič, Marko Šerčer, Marjan Kadivec, Tomaž Rifelj, Rajko Leban, Drago Zorko, dr. Viktor Jejčič, Nataša Nikolić Matanović, David Kos, mag. Tomaž Poje, Borut Lazar.

Sprememba 149. člena Ustave

Posvet o omejevanju zadolževanja Slovenije in o spremembah 149. člena Ustave RS je v Državnem svetu potekal 16. marca na pobudo Civilne iniciative 149. V imenu Državnega sveta je udeležence pozdravila podpredsednica Lidija Jerkič, ki je poudarila, da je sodelovanje v dialogu s civilno družbo ena od nalog, ki jih Ustava posredno tudi narekuje Državnemu svetu. V razpravi so sodelovali dr. Janez Šušteršič, mag. Jorg Petrovič, dr. Mojmir Mrak, mag. Boštjan Vasle, dr. Marjan Senjur in mag. Andreja Poje.

Veliko nam imajo povedati

Zavod Ypsilon je v sodelovanju z Državnim svetom 8. marca pripravil večer medgeneracijskega sodelovanja. Gostili smo ugledne goste, in sicer prof. dr. Aleksandro Kornhauser Frazer, mednarodno strokovnjakinjo na področju kemije, prof. dr. Alenko Šelih, pravnico in akademikino, predsednico Komisije za človekove pravice SAZU ter Mojmirja Sepeta – Mojzesa, skladatelja, dirigenta in avtorja zimzelenih popevk.

Največja skrb, kako obdržati delo

Združenje univerzitetnih izobraženkov Slovenije, Zavod za razvoj družinskega in ženskega podjetništva ter Državni svet sta 8. marca v dvorani Državnega sveta pripravila posvet z naslovom »Največja skrb, kako obdržati delo«. V okviru posveta so bili predstavljeni rezultati raziskave o vplivu recesije na položaj žensk v Sloveniji. Udeležence sta pozdravila Marta Turk, nekdanja državna svetnica in direktorica Zavoda META in predsednik Državnega sveta, v razpravi pa so sodelovali Andrej Beloglavec (Razlika v plačilu med spoloma v EU), Barbara Vrtačnik (Ženske na trgu dela – zaposljivost zaposlenost), Dr. Elizabeta Baretić Kolar (Nekateri poudarki iz raziskave), Dr. Elizabeta Baretić Kolar (Strokovni pristop in obdelava podatkov).

Mednarodni standardi demokratičnih volitev

5. marca sta organizacija Alma Mater Europea in Državni svet pripravila posvet z naslovom OVSE - poročilo o Sloveniji in mednarodni standardi demokratičnih volitev. Posvet je bil zasnovan kot uvod v razpravo o različnih predlogih, kako naj Slovenija uresniči priporočila OVSE in izboljša uresničevanje mednarodnih standardov demokratičnih volitev. Predmet debate pa je bila tudi vloga žensk v političnem življenju Slovenije. Sodelovali so Anton G. Frantar, dr. Božo Predalič, dr. Igor Kaučič, Roberto Battelli, László Göncz (Dvojna volilna pravica pripadnikov narodnostnih manjšin), Samo Bardutzky, Peter Jančič (Financiranje strank in volilnih kampanj); mag. Jadranka Sovdat, Tadej Dubrovnik (Varstvo volilne pravice in pritožbeni postopki pred volilnimi organi in sodišči); dr. Saša Zagorc (Glasovanje iz tujine), dr. Ciril Ribičič (Zastopnost spolov pri volitvah), dr. Franc Grad (Volilni okraji in neenaka teža glasu), Dušan Vučko, dr. Janez Pogorelec, dr. Dušan Štrus; dr. Jurij Toplak, Boris Šuštaršič (Volilna pravica invalidov), dr. Sandra Bašić Hrvatinić, Ksenija Horvat, Peter Jančič (Mediji in volilna kampanja). Posvet je usmerjal dr. Jurij Toplak.

Etika in družbene vrednote

13. februarja je v Državnem svetu potekal posvet z naslovom Etika in morala, ki sta ga pripravila Državni svet in Gibanje za družbeno prenovo Sinteza. Sogovorniki so govorili o perečem problemu naše družbe, ki ga zaznamujeta nezadostno spoštovanje etičnih načel v politiki, gospodarstvu in družbi nasploh, ter razkroj sistema družbenih vrednot, ki ga je treba vnovič vzpostaviti. Tudi gospodarska kriza je po mnenju večine sogovornikov v prvi vrsti posledica razkroja sistema družbenih vrednot. Na posvetu so sodelovali dr. Tine Hribar, dr. Spomenka Hribar, dr. Peter Kovačič – Peršin ter dr. Vojko Potočan.

Strategija prehoda v nizkoogljično družbo

Služba Vlade RS za podnebne spremembe je v sodelovanju z Državnim svetom 3. februarja organizirala posvet o vprašanju strategije prehoda Slovenije v nizkoogljično družbo. Ključni cilj posveta je bil v razpravi med strokovnjaki akademske in vladne sfere ter gospodarstva, civilne družbe in lokalnih skupnosti soočiti rezultate različnih študij o stroškovno učinkovitih poteh znižanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 in do leta 2050 za Slovenijo. Strategijo prehoda Slovenije v nizkoogljično družbo do leta 2050 in EU Kažipot za prehod v nizkoogljično gospodarstvo do 2050 je predstavil Jernej Stritih, vodja Službe Vlade RS za podnebne spremembe. Sledila sta še predstavnik Ministrstva za okolje in prostor Albin Keuc in predstavnik Ministrstva za gospodarstvo mag. Mojca Vendramin.

Pomoč na domu – odziv na demografske spremembe

2. februarja je v Državnem svetu potekal posvet na temo pomoči na domu. Sodobna družba je pred velikim izzivom, kako ustvariti ustrezne razmere za življenje vse starejše populacije, ki je vse bolj vitalna, starost pa želi preživeti kakovostno in dejavno, v ustreznih pogojih čim dlje samostojno in neodvisno, in sicer v okolju, ki ji je najbližje.

Razvoj pomoči na domu, do katere so upravičeni ljudje, ki za življenje v domačem okolju potrebujejo občasno organizirano pomoč, v Sloveniji zaostaja za Evropo. Čeprav je med uporabniki več kot polovica starejših od 80 let in velika večina starejših od 65 let, je vse več tudi invalidov ter hudo bolnih otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem ali duševnem razvoju. V dolgotrajno oskrbo na domu je vključenih le 1,7 % starejših od 65 let, v drugih evropskih državah pa od 7-15 %.

Nekatere od nerešenih problemov bi lahko odpravilo sprejetje Zakona o dolgotrajni oskrbi in negi, kar sta obljubljali že dve vladi. Potrebno pa bo tudi povezovanje različnih služb in sektorjev ter patronažne službe, spodbujanje prostovoljstva in medgeneracijskega sodelovanja ter oblikovanje izobraževalnih programov za socialne izvajalce z interdisciplinarnimi znanji.

Uporabniki velikokrat niti ne vedo, da imajo možnost izbrati pomoč na domu. Dodatna težava so tudi različne cene storitev v različnih občinah. Če občina cene ne subvencionira vsaj 70 %, je za večino ta pomoč predraga. Ob veliki brezposelnosti socialnih oskrbovalcev primanjkuje kar v petini slovenskih občin. Največkrat je to težko, zahtevno in slabo plačano delo, zato je težko dobiti osebe z ustreznimi delovnimi izkušnjami in ustrezno izobrazbo.

Dodatne težave povzroča ukinjanje programa javnih del v posameznih občinah. Na popolnoma neprimerljive cene storitev že nekaj časa opozarja Boris Koprivnikar, predsednik upravnega odbora Skupnosti socialnih zavodov Slovenije. Koprivnikar največji problem vidi v tem, da je sistem umetno razvijal različne storitve, ki so ločeno organizirane in financirane. Problem s povezovanjem med različnimi službami bi po njegovem čudežno izginil, če bi uporabnikom ponudili vavčer, in naj se sami odločijo za kakšno od ponujenih storitev.

XLVII. zasedanje COSAC-a

Predsednik Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve Vincenc Otoničar se od 22. do 24. aprila udeležil XLVII. zasedanja konference odborov za zadeve Evropske unije (COSAC) v Kopenhagnu.

Obisk Nacionalnega sveta Švicarske konfederacije

Mag. Blaž Kavčič je 13. aprila sprejel predsednika Nacionalnega sveta Švicarske konfederacije z delegacijo, v kateri so bile zastopane vse vladne in opozicijske stranke.

Sogovorniki so ugotavljali razlike v delovanju parlamentarnih sistemov obeh držav. V Švici sta oba domova zvezne skupščine enakopravna in odločata o vseh zadevah enako, medtem ko je slovenska ureditev asimetrična.

XIV. srečanje Združenja evropskih senatov v Parizu

Mag. Kavčič se je 15. in 16. marca udeležil 14. srečanja Združenja evropskih senatov v organizaciji francoskega senata v Parizu. V govoru je izpostavil vlogo parlamentov, še posebej senatov, v času krize. Poudaril je ključna sredstva in znanja, s katerimi lahko odgovorimo na spremembe. Ob robu srečanja je imel še ločena bilateralna pogovora s predsednikom francoskega senata in predsednico Sveta federacije Zveznega zbora Ruske federacije.

Konferenca predsednikov odborov za zunanjo politiko

Predsednik Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve Vincenc Otoničar se je 11. in 12. marca udeležil Konference predsednikov odborov za zunanjo politiko (COFACC) v Kopenhagnu.

Srečanje predsednikov odborov za evropske zadeve

V Kopenhagnu se je med 29. in 30. januarjem odvijalo srečanje predsednikov odborov za evropske zadeve, ki se ga je udeležil predsednik Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve Vincenc Otoničar.

Deset let projekta Rastoča knjiga

Mineva 10 let od kar je Državni svet Republike Slovenije prevzel častno pokroviteljstvo projekta Rastoča knjiga, pri katerem sodelujejo še Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Mestna občina Ljubljana, Javni sklad za kulturne dejavnosti Republike Slovenije, Narodna in univerzitetna knjižnica in Društvo Rastoča knjiga. Ob obletnici je v Državnem svetu potekala slavnostna akademija, štirim najzaslužnejšim gostom pa so bila podeljena jubilejna priznanja. Prejeli so jih dr. Janez Gabrijelčič, dr. Mihael Glavan, prof. Jože Zupan in Andreja Tomažin.

Več kot literarni projekt

Predstavniki skupine 65-ih podpisnikov so konec leta 2000 v Državnem svetu predstavili projekt in ga poimenovali Rastoča knjiga. Obenem je bilo ustanovljeno Društvo Rastoča knjiga. Čeprav se je ideja sprva porodila v povezavi s knjigo, ni bila zamišljena kot literarni projekt. Njegova temeljna značilnost je, da je gibanje, ki izhaja iz prepoznavanja tradicije najboljšega in najplemenitejšega, kar premore slovenstvo, ga dopolnjuje s prispevki sodobnikov in spodbuja k prebujanju in razvoju samozavedanja ljudi vseh generacij, da smo bili, smo in zmoremo biti tudi v prihodnosti odlični v vsem kar počnemo, pa naj gre za pridelovanje najboljšega korenčka izpod rok pridnih kmetov iz Velikega Gabra ali za vrhunske rezultate našega gospodarstva in izsledke znanosti.

Deklica z rastočo knjigo

Projekt je postal tudi v širši javnosti prepoznan leta 2004 s postavitvijo kipca Deklice z Rastočo knjigo (avtor kipar Jernej Mali) v Ljubljani v Župančičevi jami ob Navju. Podstavek se vsako leto poviša tako, da se pod marmorni kipec deklice namesti dvocentimetrska plošča z mislijo katerega od velikanov slovenske besede. S tem deklica in Rastoča knjiga dejansko »rasteta« na način, da v okolje neposredno širita sporočilo o pomembnosti vrednot sožitja, strpnosti, izobraževanja, predvsem pa osebne in skupne slovenske rasti v prihodnost.

Rastoča knjiga svetovne književnosti

Slovenci smo projekt pred dvema letoma obogatili še z Združenimi rastočimi knjigami sveta, s katero se je do danes s stalno postavitvijo predstavilo 11 držav z izborom del svojih najbolj reprezentativnih mislecev in pisateljev.

Rastoča knjiga širi zavedanje o Slovencih preko meja

Že od samega začetka je bila ambicija projekta, da bi postala Rastoča knjiga blagovna znamka Slovenije in ena od podob naše prepoznavnosti v svetu. S tem namenom so bile postavljene razstave na Dunaju, v Bruslju, Gorici, Celovcu, Gentu in Muenchnu. S pomočjo Rastoče knjige se je širilo znanje o Sloveniji kot državi, ki je znanstveno, kulturno in zgodovinsko že tisočletje tesno integrirana v evropski prostor. K širjenju glasu o obstoju našega naroda so veliko prispevali tudi slovenski izseljenci. Od tod v povezavi s Slovensko izseljensko matico ideja o postavitvi stalne razstave Prva veja rastoče knjige slovenskega izseljenstva.

Rastoča knjiga v vsako slovensko občino!

Nedvomno je Rastoča knjiga največji odziv doživela na lokalni ravni. Tam, kjer so prepoznali njegovo sporočilno idejo, je pognala globoke korenine. Trebnje, Sevnica, Šentrupert in Brusnice so občine in kraji, ki so s stalno postavitvijo svoje lastne Rastoče knjige pritegnile k sodelovanju raznoliko populacijo, šolajočo se mladino, starostnike v tretjem življenjskem obdobju, gospodarstvo, lokalne oblasti ... V lokalnih skupnostih se lahko še bolj pristno razvije občutek, da lahko vsakdo na svoj način prispeva k dopolnjevanju odličnosti okolja v katerem živi. Z Rastočo knjigo se neposredno srečujejo interesi lokalnega gospodarstva, šolstva, kulture in umetnosti, politike ... Vse, kar je najboljšega, ima na način Rastoče knjige možnost, da se združi v okvir odličnosti. Rastoča knjiga je zato izrazito sodelovalni projekt, tako na ravni institucij kot posameznikov. V Velikem Gabru v občini Trebnje npr. se je Rastoča knjiga preizkusila kot zanimiv ekonomski podvig. Gre za kraje, ki so bili v preteklosti že znani po pridelavi izvrstnih poljščin - od tod ideja o pridelavi »naj korena«, ki lahko predstavlja začetek širšega projekta na področju odličnosti slovenskega kmetijstva z vidika lokalne pridelave in samooskrbe.

Pot odličnosti in mojstrstva

Ob 10. obletnici je projekt porodil novo inovativno idejo - pot Rastoče knjige, po kateri je mogoče obiskati vse dosedanje postavitve. Začne se pri »Deklici z Rastočo knjigo«, Brižinskih spomenikih in »Združenih Rastočih knjigah sveta« v Zupančičevi jami v Ljubljani in ogledom »Rastoče knjige izseljencev« v Izseljeniški matici. Nato pot teče do Ivančne gorice in samostana Stična, kjer je na ogled naš drugi najpomembnejši srednjeveški rokopis- Stiški rokopis. Nadaljuje se po stari cesti do Velikega Gabra z ogledom »Rastoče knjige Veliki Gaber z okolico«, nas seznanja s projektom »V Velikem Gabru raste najboljši koren v Sloveniji in srednji Evropi«. Pot vodi po stari cesti skozi Čatež do Trebnjega, kjer je na ogled postavljena »Rastoča knjiga Temeniške in Mirnske doline«. Ogledati si je mogoče še rojstno hišo metropolita dr. Alojzija Šuštarja, kjer mu je Rastoča knjiga postavila spominsko obeležje. Spominsko obeležje je Rastoča knjiga postavila tudi dr. Tomšiču. Naslednji postanek je v Šentrupertu z ogledom »Rastoče knjige Šentrupert« in »Rastoče knjige svetovne mladinske književnosti« - galerije, postavljene v Osnovni šoli dr. Pavla Lunačka v Šentrupertu. Pot se nadaljuje do Osnovne šole v Brusnicah pri Novem mestu z ogledom »Rastoče knjige Brusnice« in kipa »Brusničanke z Rastočo knjigo«, ki so jo izdelali učenci.

Prvi vseslovenski kongres romske civilne družbe

S kongresom opozorili, da so tudi Romi državljani Republike Slovenije

Četudi se Slovenija lahko pohvali z relativno urejeno zakonodajo, pa je lahko šele njena implementacija v vsakdanjem življenju resnično merilo, da smo z zapisanim mislili resno. Manjšine so pomembna sestavina slovenske družbe, saj dvigujejo raven multikulturalnosti in razvojnega potenciala države.

Vseslovenski kongres romske civilne iniciative z naslovom Soodločanje Romov pri zadevah javnega pomena sta organizirala Forum romskih svetnikov in projektna skupina Romano kher. V imenu častnega pokrovitelja predsednika republike je zbrane nagovoril Franc Hočevar, ki je opozoril na pravico vseh do zdrave pitne vode in ostale infrastrukture ter pomen neoviranega vstopa otrok v osnovno šolo, kar je pogoj za nadaljnje izobraževanje in kasneje za pridobitev zaposlitve.

Zbrane je nagovorila predsednica Sveta romske skupnosti (SRS) in članica Zveze Romov Slovenije Janja Rošar, ki je poudarila, da predstavlja Svet interese Romov do državnih organov. Organizator kongresa in predsednik Forum romskih svetnikov Darko Rudaš je zbrane opozoril, da Romi ne bodo več opozarjali na tisto česar nimajo in s tem izkazovali svojo nemoč in napovedal, da morajo Romi postati skupnost in narod, ki se zaveda sebe in je ponosen nase.

Osrednja govornica dr. Zdenka Čebašek Travnik, je izrazila zadovoljstvo, ker se tudi romske ženske vse bolj uveljavljajo v družbenem in političnem življenju romske manjšine. Po njenem mnenju krovna romska organizacija ni upravičila svojega obstoja, zato se je zavzela za spremembo 10. člena Zakona o romski skupnosti. Na kongresu so zainteresirane romske organizacije podpisale deklaracijo civilne družbe romske manjšine, ki bo osnova za ustanovitev nove zveze romskih društev.

Dr. Janez Gabrijelčič, idejni pobudnik projekta Rastoča knjiga in Združene rastoče knjige sveta

Čez petdeset let bo naša deklica s knjigo zrasla še za meter

Veljate za duhovnega očeta projekta Rastoča knjiga. Od kod ideja?

Prihajalo je novo tisočletje, desetletnica naše samostojnosti, štiristo petdesetletnica naših prvih knjig, dvestoletnica Prešernovega rojstva, tisočletnica Brižinskih spomenikov. Treba je bilo nekaj storiti za obeležje tako pomembnih datumov. In rodila se je zamisel o Rastoči knjigi.

Kako vam je uspelo v pregovorno sprti Sloveniji za sodelovanje v projektu nagovoriti interesno in nazorsko tako zelo raznolike posameznike in institucije?

V začetku je bilo hudo. Ljudi je bilo potrebno seznaniti z vsebino Rastoče knjige. Zelo veliko vlogo je pri tem odigrala novomeške televizija »Vaš kanal«, ki vseskozi spremlja rast projekta. Slovenci se ob prelomnih časih znajo poenotiti. In ob argumentih za »Rastočo knjigo«, so to storili. K uveljavljanju odličnosti in mojstrstva so bili in so vabljeni tako visoko usposobljeni akademski strokovnjaki kot preprosti ljudje.

Kako ocenjujete aktualno duhovno, intelektualno in gospodarsko stanje pri nas?

Slovenci se, kot številčno majhen narod, ne smemo utopiti v povprečnosti. Težiti moramo k nadpovprečnosti, odličnosti. In mnogi Slovenci so to že sprejeli v svoj miselni vzorec. Zlasti uspešni so pri tem Dolenjci, Belokranjci, Posavci, ljudje s Kočevskega in Ribniškega konca ...

Je zato projekt na lokalni ravni bolj razširjen med Dolenjci...

Še letos bomo odprli Rastočo knjigo tudi na Koroškem in Štajerskem.

Kako pa se je v Rastoči knjigi znašlo korenje iz Velikega Gabra?

Ko smo videli, kako se naša polja zaraščajo in da se dobi v naših trgovinah samo tuje korenje, smo se odločili, da v okviru Rastoče knjige Veliki Gaber z okolico pričnemo gojiti »naj koren«. Ta bo pod strokovnim vodstvom rasel na zdravi zemlji in po preverjeno zdravih metodah naših kmetovalcev. »Naj koren« že raste na več kot desetih kmetijah in bo na razpolago že letošnjega julija. Praznik korenja Gabrovci in Gabrovčanke pripravljajo za letošnji 29. september.

Kaj predstavlja, po vašem mnenju, največjo grožnjo za prihodnji razvoj slovenskega naroda?

Največjo grožnjo slovenstvu vidim v pomanjkanju znanja in nepripravljenosti na sodelovanje. Zavedati bi se morali, da so modri ljudje že pred tisočletji govorili o neznanju kot o velikem grehu.

Vaš pogled na aktualno prihodnost Slovenije in Slovencev čez npr. 50 let?

Slovenci smo v svoji zgodovini premagali neštete težave in tudi sedanje bomo. Čez petdeset let bo naša »Deklica z Rastočo knjigo« zrasla še za en meter in želel bi se, da bi bilo okrog nje veliko veselih Slovencev. Istočasno pa naj s pomočjo »Združenih Rastočih knjig sveta« rastejo in se veselijo tudi drugi narodi.

RAZPIS VOLITEV V DRŽAVNI SVET

Predsednik Državnega zbora je 20. avgusta izdal odlok o razpisu splošnih volitev v Državni svet. Splošne volitve predstavnikov lokalnih interesov bodo v sredo, 21. novembra, splošne volitve predstavnikov ostalih interesnih skupin pa bodo potekale dan pozneje, 22. novembra. Za dan razpisa splošnih volitev, s katerim začnejo teči roki za volilna opravila, se šteje ponedeljek, 10. september.

PREGLED DOGODKOV

18.07.2012

38. izredna seja Državnega sveta

04.07.2012

47. redna seja Državnega sveta v Krškem

02.07.2012

Spominsko srečanje na Hrušici

29.06.2012

Sprejem veleposlanika Francoske Republike

28.06.2012

Posvet: Ali potrebujemo novo levico?

22.06.2012

37. izredna seja Državnega sveta

15.06.2012

Posvet: Naredimo korak naprej - sodelovanje NVO in javnih služb v lokalni skupnosti pri pomoči starejšim

13.06.2012

Svečani dogodek ob 20-letnici Državnega sveta Republike Slovenije

12.06.2012

Posvet: Slabo upravljanje je vzrok za globino krize

12.06.2012

Problemska konferenca Združenja slovenskih ustanov

07.06.2012

Sprejem veleposlanika Ljudske republike Kitajske

06.06.2012

Predstavitev rezultatov mednarodnega projekta SARTRE – varnost v prometu

05.06.2012

Sprejem kitajske delegacije

04.06.2012

Prva skupščina agrarnih skupnosti Slovenije

31.05.2012

Posvet: Evropska državljanska pobuda - izziv in priložnost za aktivno državljanstvo

23.05.2012

Slavnostna akademija ob 10. obletnici Rastoče knjige

22.05.2012

Posvet: Rehabilitacija demokracije skozi rehabilitacijo prava

10.05.2012

Posvet: Kako do boljše insolvenčne ureditve?

17.05.2012

Posvet: So programi in storitve socialnega varstva v Sloveniji izraz potreb uporabnikov?

09.05.2012

46. redna seja Državnega sveta

08.05.2012

Obisk italijanske konfederacije kmetov v Državnem svetu

08.05.2012

Posvet: Skupnostna psihiatrija v Sloveniji

04.05.2012

Sprejem viceguvernerja Kitajske razvojne banke

25.04.2012

Otvoritev razstave Likovnega društva Linhart

24.04.2012

Nacionalni strokovni posvet »Korporativna varnost- predpogoj za uspešno delovanje gospodarstva«

13.04.2012

Sprejem delegacije Nacionalnega sveta Švicarske konfederacije

12.04.2012

Vseslovenski kongres romske civilne družbe - Soodločanje Romov pri zadevah javnega pomena

12.04.2012

45. redna seja Državnega sveta

05.04.2012

Predavanje Hansa - Josefa Fella, člana nemškega parlamenta stranke Zelenih

29.03.2012

Posvet: O obnovljivih virih energije

28.03.2012

Sprejem veleposlanika Bosne in Hercegovine

24.03.2012

44. redna seja Državnega sveta

21.03.2012

Posvet: Upravljanje korporativne varnosti v multinacionalnih organizacijah in njihovo delovanje v globalnem varnostnem okolju

16.03.2012

Posvet: Omejevanje zadolževanja Slovenije in sprememba 149. člena ustave

16.03.2012

Srečanje Združenja evropskih senatov v Parizu

12.03.2012

Konferenca predsednikov odborov za zunanjo politiko

09.03.2012

Slovesnost ob 10. obletnici projekta Rastoča knjiga

09.03.2012

Predstavitev rezultatov raziskave o vplivu recesije na položaj žensk v Sloveniji

06.03.2012

Posvet: Volitve v Sloveniji in mednarodni standardi demokratičnih volitev

22.02.2012

Obisk delegacije Državnega sveta na Statističnem uradu RS

21.02.2012

Obisk mednarodnega predsednika Lions organizacije v Državnem svetu

17.02.2012

Sprejem veleposlanice Italijanske republike

16.02.2012

Svečana otvoritev Evropskega leta aktivnega staranja in medgeneracijske solidarnosti

13.02.2012

Posvet: Etika in politika

13.02.2012

Poslovilni obisk kitajskega veleposlanika

06.02.2012

Posvet: Strategija prehoda Slovenije v nizkoogljično družbo

02.02.2012

Posvet: Pomoč na domu – odziv na demografske spremembe v družbi

01.02.2012

36. izredna seja Državnega sveta

30.01.2012

Srečanje predsednikov odborov za evropske zadeve

27.01.2012

Sprejem francoske veleposlanice

26.01.2012

Sprejem kitajskega veleposlanika

25.01.2012

43. redna seja Državnega sveta